

עַרְבוֹת

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 58 | טבת-שבט התשע"ה | ינואר 2015

לאחר ניסיונות קודמים שלא צלחו, נפתח לאחרונה מרכז לימודים בודהיסטי בינלאומי באורחן מואה נווה מדבר. ראיון עם לאמה דבורה, המנהיגה הרוחנית של הקהילה החדשה בערבה עמ' 16

ישי אבני יצא לביקור במאפיית לחם בצופר וחזר עם סיפור על מסורת משפחתית
עמ' 32

שיר דהן מפרויקט "עבודה עברית" ביומן מסע על חווית העבודה החקלאית
עמ' 20

ח"כ אראל מרגלית, יו"ר השדולה למען הנגב והגליל בכנסת, בראיון מיוחד
עמ' 12

נכנסים בבוקר להשתלות ויוצאים בצהריים עם שיניים קבועות

ד"ר אורי זילברמן

השתלת שיניים ושיקום קבוע ביום אחד ללא הרמת סינוס | ללא השתלת עצם

אפשרות להרדמה כללית | ייעוץ חינם

ד"ר אורי זילברמן

מהרופאים הוותיקים באילת (יותר מ-30 שנים) בעל ניסיון של 30 שנים בהשתלות.

השתלם בפורטוגל בשיטת ALL-ON-4 אצל ממציא השיטה (ד"ר פאול מאלו) והינו מחלוצי הרופאים בישראל המטפלים בשיטה זו. צבר ניסיון של יותר מ-200 מטופלים.

- יתרונות שיטת ALL-ON-4**
- קיצור משמעותי ביותר של זמן הטיפול, במקום טיפול של 18-6 חודשים, טיפול של יום אחד בלבד!
 - הימנעות מפעולות פולשניות (הרמת סינוסים).
 - הימנעות מהשתלות עצם.
 - תוצאה אסתטית משופרת.
 - השיטה מאושרת על ידי F.D.A ארה"ב.
 - יש אפשרות לעשות השתלה ממוחשבת.
 - ניתנת אחריות מלאה.

www.uridental.co.il | 08-6376428 | 08-6373473

דבר ראש המועצה

תקציב המדינה לשנת 2015 לא קיים, הבחירות לכנסת יתקיימו ב-3 במרץ, הממשלה תורכב בסוף מאי, והערכה היא שרק לקראת חודש אוגוסט יאושר תקציב המדינה לשנת 2015. משמעות הדבר היא שאנו פועלים על פי תקציב שנת 2014 וכל חודש מתוקצב ביחס של 1:12 מהשנה שעברה. במצב דברים זה אנו פועלים מול האוצר, לקראת בניית התקציב. שנת 2015 התחילה ואנחנו בעיצומה של עונה חקלאית עם כל מה שאנחנו יודעים ומה שעוד יכול להשתנות.

המציאות החקלאית והכלכלית היא של תחרות רצינית בשווקים באירופה, וחוסר יציבות כלכלי ברוסיה. סערת מזג האוויר בכל הארץ גרמה לשוק המקומי להתאושש. הרגולציות והמיסוי על העסקת עובדים בחקלאות וכל הנתונים שהזכרתי גורמים לקשיים בניהול המשק ויוצרים חוסר ודאות כלכלי בחקלאות.

לעומת זאת איננו יודעים מה יהיו המחירים בשווקים באירופה בשלושת החודשים שנותרו לעונה; לאורך כמה זמן ישפיע מזג האוויר והסופה של תחילת ינואר על השוק המקומי; אם תהיה התאוששות בשוק הרוסי; ומה יהיה המחיר הממוצע לקילו בסוף העונה. עם כל מה שאנחנו יודעים ועם מה שאיננו יודעים, אנחנו רואים שהשנים האחרונות, כרצף, מצביעות על צורך לגוון את סל הגידולים בערבה ולהצטיין בגידול.

השאלה המרכזית העולה בכל פורום ובכל מסגרת העוסקים בערבה היא - מה ניתן לעשות? שאלה זו עולה במסגרות שלנו בערבה ובכל דיון שאנו מקיימים עם גורמים שונים המעורבים בעשייה ובתכנון.

מבחינה מקצועית נעשות פעולות על ידי הוועדה החקלאית ולהן חשיבות עצומה ביכולת לייעל את הפעילות החקלאית-מקצועית. הפעולות כוללות מסגרות של הדרכה קבוצתית ופרטנית בתחומי הגידול השונים, ימי עיון מרוכזים של שה"מ. לצד פעולות אלה נפתחים קורסים שמטרתם לסייע למשקים ברכישת כלים ניהוליים. זאת במקביל למסגרת הרכישות המשותפות של תשומות חקלאיות שהוכחה ככלי משמעותי להוזלה ניכרת של עלויות הגידול. במצב הקיים יש חשיבות גדולה לשני המהלכים הללו ולהצטרפות אליהם.

בד בבד, במציאות בעייתית, בהעדר ממשלה ותקציב, אנו מנסים לרתום את הגורמים המקצועיים במשרדי הממשלה וליצור מסגרות סיוע. אנו נמצאים בעיצומה של עונה חקלאית מורכבת מאוד. עובדה זו משפיעה על סדר היום המקצועי והאישי של כולנו - חקלאים ותושבים - אך אל לה לשתק אותנו. הפעילות בכל תחומי החיים בערבה - בחינוך, בתרבות, בתיירות ובפיתוח של מגרשים וקליטה - נמשכת וצריכה להימשך.

העונה התיירותית בשיאה ועסקי תיירות חדשים מצטרפים ומגוונים את ההיצע בערבה. זו ברכה גדולה. פתחנו חודש את הבוסתן המשופץ בבית הספר בטקס חגיגי במעמד של נציגי התורמים מקק"ל אוסטרליה. הבוסתן הוא נכס חינוכי וערכי המאפשר לילדי הערבה שילוב של לימודים

המשך בעמוד הבא...

סימון סינגר שמלוק מקק"ל אוסטרליה באירוע פתיחת בוסתן שיטים | צילום: גילה טל

תוכן עניינים

- 3 דבר ראש המועצה
- 4 חדשות ערבה

כתבות

- 12 **איש עבודה**, ח"כ אראל מרגלית בראיון מיוחד על יזמות בערבה
- 16 **בגלל הרוח**, לאמה דבורה על המסע הרוחני שלה מארצות הברית לישראל
- 20 **עבודה עברית**, שיר דהן ביומן על החודשים הראשונים בעין יהב

מדורים

- 24 עשינו עסק
- 26 מורה דרך
- 28 בית קטן בערבה
- 30 המוח: תשבץ היגיון
- 32 מועדון ארוחת הבוקר
- 34 ילדים

עורכת

נועה בן-שמחון

עריכה לשונית

צופית לדרגרבר

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

צילום שער

דבורה צביאלי
צילום: אסנת קרסננסקי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כתובת ליצירת קשר

aravotnews@gmail.com

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

פורמליים בלימודי חקלאות, טבע וסביבה. הבוסתן מופעל על ידי צוות מסור ונהנה לאורך שנות הפעלתו ומשותפים לדרך ובהם - חברת "אדום" שהייתה מהגרעין המייסד של הבוסתן; יניב בן פלאי מהמו"פ; יעלית עמירן פקחית המזיקים; שי פיטשון המטפל בכל נושא המים וההשקיה; חברת "חישתיל" וחברת "נטפים" התורמות לאורך השנים את הציוד ואת השתילים ומאפשרות לבוסתן לפעול ולפרוח; רועי גלילי ורן פלג שנרתמו לסייע בהתארגנות לקראת הפתיחה המיוחדת - תודה רבה לכולכם.

לצד פעילות הבוסתן החל לפעול גם בית הספר החקלאי במו"פ. בית הספר במו"פ הוא שילוב של למידה והתנסות ומטרתו לאפשר לכלל תלמידי הערבה למידה המפתחת את מיומנותיהם לחקר, לביקורת ולניתוח של נתונים וידע. אלה כלים שכל תלמיד שלנו יוכל לעשות בהם שימוש בכל תחומי העשייה והדעת שבהם יבחר לעסוק.

עיתון זה מופץ זמן קצר לפני היום הפתוח בערבה. היום הפתוח הפך במרוצת 24 שנות קיומו לאירוע חקלאי החשוב בישראל. המו"פ נמצא בשנתיים האחרונות בתהליך מואץ שמטרתו לקדם מחקר ופיתוח חקלאי תוך התמקדות בפיתוח גידולים הנותנים מענה הן לתעשייה הביוטכנולוגית והן לפיתוח מזון, תוספים ותרופות המתבססים על מנגנונים מוכרים בבעלי חיים ובצמחים. המחקרים במו"פ מתמקדים בפיתוח גידולים שיוכלו להיות אלטרנטיבה לחקלאות המסורתית, ובהמשך פיתוח הגידולים והשיטות שיאפשרו לחקלאות להגיע לתוצאות גידול טובות יותר וחסכוניות יותר. אני מאמין שכיוון זה הוא עתיד החקלאות והאזור לצד הגדלת האוכלוסייה ולגיוון התעסוקות. היום הפתוח, מלבד היותו האירוע החקלאי הגדול והחשוב בישראל, הוא גם אמצעי להביא את הערבה לסדר היום הציבורי בישראל ולרתום את הגורמים הרלוונטיים להמשך פיתוחה.

כולכם מוזמנים להשתתף באירועי היום הפתוח: בתערוכה, בסדורים, בכנסים ובמופעים.

איל בלום, ראש המועצה

מנכ"לית המועצה אושר תקציב המועצה לשנת 2015: רבע מהתקציב מופנה לחינוך

תקציב המועצה

לאחר סדרת דיונים של מליאת המועצה בתכניות העבודה ובתקציב המועצה לשנת 2015, אושר תקציב המועצה והוא עומד על סך 38 מיליון ש"ח. תחום החינוך מהווה כ-25% מתקציב המועצה וכולל 1.3 מיליון שקלים המיועדים לתכנית העשרה בבתי הספר ובגנים. תקציב התרבות הוגדל ב-10% לעומת אשתקד. התקציב שאושר כולל גם רכישת "אוטובוס צהוב" לחידוש צי האוטובוסים של המועצה.

פרויקטים מתוכננים

בשנת 2015 אנו צפויים לקבל ממשרדי הממשלה השונים ומגורמים נוספים מימון עבור מספר פרויקטים מובילים ובהם: מגרשי ספורט ביישובים - בסיוע מענק של חצי מיליון ש"ח ממשרד השיכון. גן ילדים בחצבה, במסגרת תכנית טרכטנברג - בסיוע מענק של 729 אלף ש"ח ממשרד החינוך. התאמות ושינויים לתשתיות בבית הספר התיכון - בסיוע מענק של 132 אלף ש"ח ממשרד החינוך. תוספות הנדסיות לגן בצוקים, במסגרת תכנית טרכטנברג - בסיוע מענק של 201 אלף ש"ח ממשרד החינוך. גן ילדים בצוקים - בסיוע תרומה של 680 אלף ש"ח מקק"ל.

החברה לפיתוח

עתודות משרדים יפתחו באזור התעשייה ספיר

בימים אלו נבנה באזור התעשייה ספיר מחסן לשעת חירום של משרד הביטחון בגודל של כ-700 מ"ר. המחסן ישמש עתודה לעזרה ראשונה ומענה מידי לצורכי האזור בשעת חירום, מאילת ועד למועצה אזורית תמר. עקב פירוקה של חברת "בטר פלייס",

שיקום תשתיות במושבים הוותיקים, עין יב וחצבה - בסיוע מענק של 1.2 מיליון ש"ח ממשרד החקלאות. מענק הדורש השתתפות של 50%. מעגל תנועה במושב עידן ובמושב חצבה - בסיוע מענק של 350 אלף ש"ח לכל יישוב ממשרד התחבורה. מענק הדורש השתתפות של 25%. כל הפרויקטים נכללים במסגרת תכנית העבודה ותקציב המועצה לשנה זו.

פרס ניהול תקין

השנה, כבעשר השנים האחרונות, מוענק למועצה פרס ניהול תקין. הפרס מוענק לאחר בחינה מעמיקה של מספר מדדים הקשורים לניהול המועצה ולתפקודה, ובהם אחוז גבית הארנונה לפי התקציב, תקני כוח אדם, ניהול מערך שירותים לתושב, תכנון בנייה ורישוי עסקים.

סיוע לאימהות עובדות

לאחרונה נחתם בין המועצה למשרד הכלכלה הסכם המאפשר להעניק סיוע לאימהות עובדות. מטרתו העיקרית של סיוע זה היא לעודד אימהות להיכלל במעגל העבודה. הסיוע ניתן על פי קריטריונים שקבע המשרד. לפי הקריטריונים נקבע גובה הזיכוי למשפחה בעבור תשלום לצהרונים. כדי לקבל את הסיוע, אימהות עובדות מתבקשות למלא טפסים המופיעים באתר משרד הכלכלה. אני ממליצה לאימהות עובדות להיכנס ולבדוק את זכאותן למענק זה.

רו"ח רויטל טריפלר, מנכ"לית

מחלקת חינוך תכניות חינוכיות חדשות יתנו מענה לצרכים ייחודיים של תלמידים

מחלקת החינוך פועלת לפיתוח תכניות חינוכיות המכירות בייחודיות של כל תלמיד ותלמיד. כחלק מפעילות זו נפתחו לאחרונה מספר תכניות שנועדו לתת מענה מיטבי לצרכים השונים של ילדי הערבה ולאפשר לכל אחד ואחד לממש את יכולותיו. בבית הספר היסודי החלה לפעול תכנית העצמה ייחודית. התכנית מיועדת לתלמידים הזקוקים, מסיבות שונות, לתכנית לימודים אישית. התכנית כוללת סדנאות מיוחדות פרטניות או בקבוצות קטנות בתחומים שונים

בהם: טיפול בעזרת בעלי חיים, אומנות, טבע, תרפיה, ג'ודו, אילוף כלבים, משחקי חשיבה וחניכה אישית. התכנית מתקיימת הודות לאיגום משאבים וכוחות של צוות בית הספר היסודי, תכנית "מצילה", המחלקה לשירותים חברתיים, המכינות והחווה החקלאית. עוד נפתחה בבית הספר היסודי תכנית למצוינות, "אמירים מורחב", בשיתוף החווה החקלאית. התכנית מיועדת לתלמידי כיתות ג'-ו' מחוננים או מצטיינים ומטרתה לטפח מצוינות בית ספרית ולזמן אתגרים לימודיים חדשים לתלמידים מצטיינים. תכנית הלימוד מתמקדת בתכנים ייחודיים שלא מתוך תכניות הלימודים הרגילות ובלמידת מיומנויות חשיבה ובכללן מיומנויות חקר. תחומי לימוד: מדעי הרפואה, אסטרונומיה, ארכיאולוגיה, שירת הארץ וצפרות. עמותת "דרך לוטן" מדריכה קורס למיומנויות שטח לתלמידי תיכון שנבחרו לכך. היא עושה

אגף קהילה וצמיחה דמוגרפית

נקבע מחיר המגרשים בהרחבה בעין יב: 220,000 שקל לדונם

הרחבות: המהלכים שקודמו במועצה בשנים האחרונות הביאו לכך שהיום, לראשונה מזה שנים, ישנו היצע זמין של מגרשים לקליטה קהילתית. מהלך זה מציב בפנינו אתגר גדול בשיווק המגרשים ובתחום התעסוקה. בימים שבהם היצע הדיור הזמין בארץ נמצא בחסר, אנו שמחים שהאפשרות לשיווק מגרשים התממשה אצלנו, וזאת לאחר הכנת התשתית התכנונית להרחבות בכל היישובים. היישובים הראשונים הערוכים לקליטה קהילתית הם ספיר ועין יב. 59 מגרשים הוכשרו בהרחבה בעין יב ומתוכם נותרו 25 מגרשים פנויים שנמצאים כרגע בשלב של שיווק מואץ. גודלו של כל מגרש הוא שני דונם - דונם אחד מיועד למגורים והשני לתעסוקה. לאחר שנסגר המכרז

לפרויקט, מחיר המגרשים נקבע והוא עומד על 220,000 ש"ח עבור מגרש למגורים ו-305,000 ש"ח עבור מגרש לתעסוקה. החברה לפיתוח מנהלת את הפרויקט המאתגר והמורכב ופועלת לקידומו בשיתוף מושב עין יב. במהלך החודשים הקרובים יתחילו בספיר עבודות פיתוח עבור שכונה שתכלול 35 מגרשים בגודל של 500 מ"ר כל אחד. בספיר הוקמה בשנה האחרונה אגודה קהילתית ובכך הושלם מהלך חשוב וחיוני. מהלך זה יאפשר שיווק מגרשים במסגרת האגודה והוא גם פותח אופק לצמיחה של היישוב ולהתבססותו.

צעירים: אגף קהילה וצמיחה דמוגרפית מקדם גם את תחום הצעירים. קיים צורך בבניית מנהיגות צעירה באזור אשר תיקח חלק בהובלה לשינוי הדמוגרפי ובחיזוק היישובים והמועצה. אנו מתחילים בהיערכות מתאימה, מתוך הכרה כי השנים הקרובות יביאו איתן שינוי דמוגרפי בערבה, יידרשו שינויים והיערכות במגוון תחומים הכוללים: תעסוקות, חיזוק תשתיות קהילתיות, חינוך, תרבות ואיכות חיים. לצורך כך אנו מגבשים קבוצת תושבים, בטווח הגילאים 30-40,

זאת בשיתוף תכנית "מצילה" ובית הספר התיכון. העמותה גם תפעיל חוג סיור בימי שישי לתלמידי כיתות ו'-ח' וחוג משוטטים לתלמידי ט'-י"ב, עבור ילדים ונוער המעוניינים להרחיב את ידיעותיהם וחוויותיהם בתחום מיומנויות השטח והטיילות. העמותה תפעיל את החוגים בשיתוף מחלקת הנוער. נוסף על כך סיגל לויטה מפארן החלה לאחרונה את תפקידה כרכזת חינוך מיוחד. סיגל תרחיב את המענה החינוכי לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים בערבה. תפקידה של סיגל יכלול בין היתר פיתוח תכניות ייחודיות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים בחווה החקלאית.

אילת להב ביגר,

מנהלת מחלקת חינוך ומתנ"ס ערבה

מושב עין יב

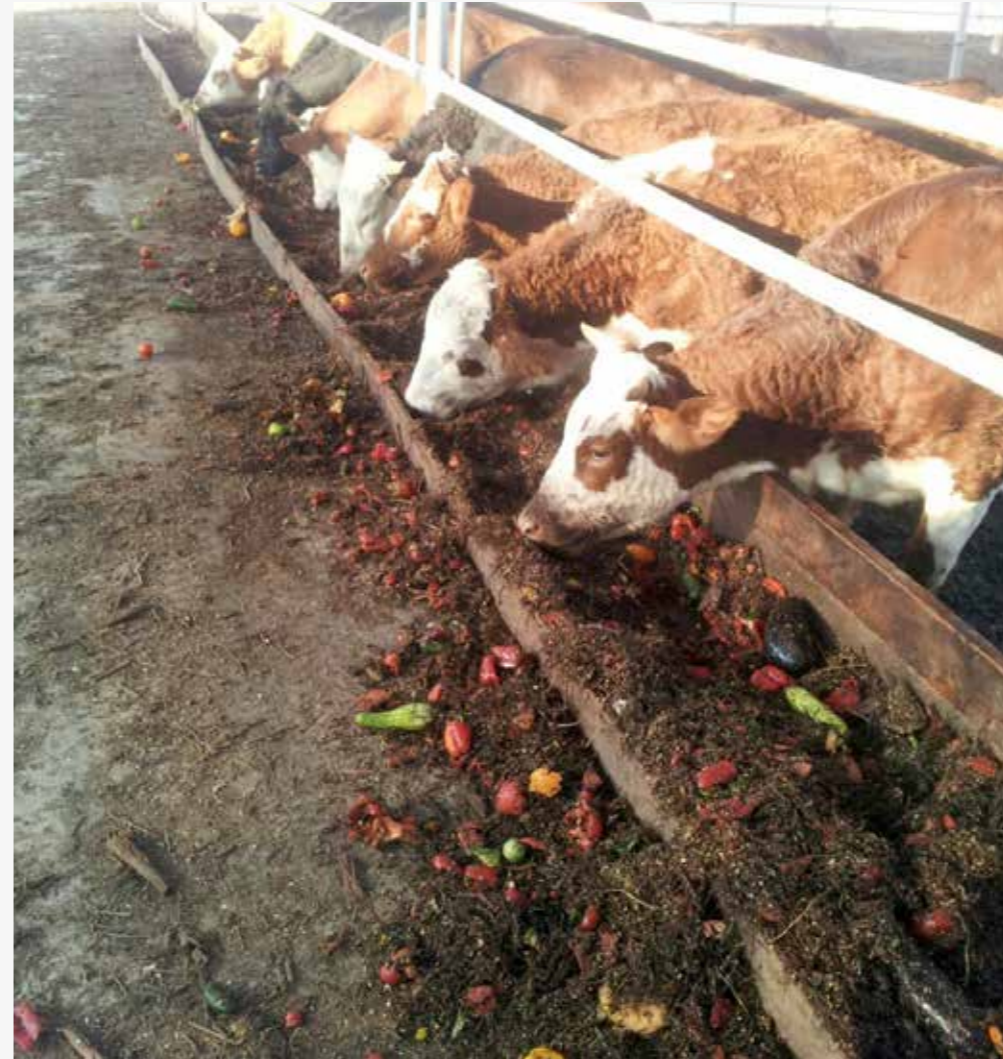
צילום: דובי לחוביצר

מו"פ ערבה תיכונה

מו"פ ערבה תיכונה זכה בקול קורא להקמת מרכז לחקר פתרונות אקולוגיים לבעיית הגזם

מו"פ ערבה תיכונה זכה בקול קורא של המדען הראשי במשרד החקלאות, להקמה של מרכז מצוינות לחקר פתרונות אקולוגיים לבעיית הגזם המגיע מגידולי שדה שממנו יופק קומפוסט ותחמיץ לבעלי חיים. מדובר במיזם משותף של המו"פ עם אורן רייס ומשק רייס בעין יהב, אשר פנו למו"פ ברעיון שייתן מענה לצורך של משק הצאן שלהם ויביא לקידום מהלך להקמת משקי צאן ובקר נוספים בערבה. במהלך הפעילות החקלאית הרבה בערבה נוצרת פסולת חקלאית אורגנית של גזם מטעים שנתי וגדמים מעקירות, של שאריות צמחיות מבתי צמיחה ושל שאריות פרי מבתי האריזה ומהשטחים החקלאיים. הרעיון הוא לעשות שימוש בשאריות הגידול לצורך הזנת בקר וצאן. סך כל הפסולת החקלאית בערבה הינו 123,341 טונות חומר רטוב שהוא מטרד סביבתי ואגרו טכני. פסולת זו יכולה, לאחר טיפול מתאים, לשמש כמשאב לטיוב קרקעות או כמזון לבעלי חיים. הפיכת הפסולת הצמחית ממטרד למשאב עומדת במרכז המיזם הנוכחי. למיזם שני יעדים: האחד, שימוש בפסולת להכנת קומפוסט כמטייב קרקעות לחקלאות; והשני, הזנת בעלי חיים מעיבוד הפסולת ושימורה על ידי החמצה או ייבוש. על פי התחזית ישתפר הטיפול בפסולת האורגנית החקלאית בערבה התיכונה והצפונית תוך הפיכת הפסולת למשאב. אתרי הפסולת ביישובים המהווים מטרד של ריחות, זבובים ועשן יבוטלו. הקומפוסט שיוגדר כמיטבי יחליף חומר יקר יחסית המובא מחוץ לאזור, וכאמור פיתוח מזון לבעלי חיים יאפשר לפתח את ענף גידול בעלי חיים לבשר וביסוסו כענף כלכלי חדש לערבה.

בועז הורויץ, מנהל מו"פ ערבה תיכונה וצפופנית

הזנת בעלי חיים בפסולת חקלאית

צילום: רוני רייס

בינוי ותשתיות

יוזמה: תכנית אב לטיפול בשפכים ושימוש במי קולחין

אישור התכנית ברשויות ובמשרדים הקשורים כדוגמת משרד הבריאות, המשרד להגנת הסביבה ורשות המים. גופים אלו היו מעורבים בכל שלבי העבודה של התכנית והביעו את שביעות רצונם מעצם המהלך ומהתכנית עצמה. מרכזי המשקים ומזכירי היישובים היו מעורבים וסייעו רבות באיסוף הנתונים הרבים שנדרשו כבסיס להכנת התכנית. לאחר מרכז מתכננים נבחר משרד "אפיק הנדסה" לביצוע התכנית. לתחום הטיפול באגרות, בהיטלים ובנושאים המשפטיים מונה עו"ד רועי פטריק. הכנת התכנית הושלמה בנובמבר. היא תוצג למליאה ולאחר מכן לאישור הרשויות.

טטה דגני, מנהל תחום בינוי ותשתיות

הוועדה החקלאית

פועלים להרחבת מגוון התשומות שייכללו ברכישה המשותפת

בתחילת החודש התקיימו מפגשים בכל היישובים בנושא רכישת תשומות משותפות כדי לסכם את השנתיים החולפות ולקבל משוב להמשך הפרויקט. מטרה נוספת למפגש הייתה להגדיל את מספר החקלאים השותפים בפרויקט והנהנים מהיכולת המשותפת להשגת מחירי תשומות נמוכים, ומכאן יגדל כוח המיקוח שלנו כגוף גדול ומשמעותי מול ספקי התשומות. לאור המפגשים הללו, אשר לביא - מרכז הפרויקט - ואנוכי פועלים להרחבת מגוון התשומות כך שייכללו גם חומרי הדברה, מערכות מים, לטפטוף, בריכות אגירה ומשאבות.

בתחילת העונה יצא קול קורא לחקלאים להצטרף לקבוצת הדרכה לחקלאים בכל היישובים במטרה לשפר ולהגדיל את כמות היבול. התוצאות בשטח מראות שלפרויקט יש השפעה חיובית והוא תורם למשתתפים בו. לאור זאת, בוועדה החקלאית נערכים להגדיל את מספר המשתתפים בהדרכות בעונה הבאה. מימון ההדרכות מתחלק בין החברה לפיתוח לבין חברות הייצוא שרואות חשיבות בקידום מהלך זה. בתחום הכרמים והתמרים התווספה הדרכה של מדריך מהאזור - ביל שלדיקס מצופר, וזאת כדי לאפשר מענה מידי וזמין למעוניינים נוסף על ההדרכה הקיימת. גם פעילות הדרכה זו ממומנת בחלקה על-ידי החברה לפיתוח.

תחומים אלו הם במסגרת הדברים שיש לנו, כחקלאים, יכולת לשלוט ולהשפיע. התוצאות בשני התחומים מדגישות את האפשרות ואת הצורך לעשות זאת.

חמי ברקן, יו"ר ועדה חקלאית

משטרה ומתנדבים

עלייה במספר אירועי הפריצה בערבה

לאחרונה התרחשו מקרים של פריצות למתחמי תיירות בצוקים ובצופר, לבתי אריזה בעין יהב וגניבות רכבים בעידן ובחצבה. ניכרת עלייה במספר האירועים, וניתוח האירועים מראה דפוס ברור: האירועים

לאחרונה התרחשו מקרים של פריצות למתחמי תיירות בצוקים ובצופר, לבתי אריזה בעין יהב וגניבות רכבים בעידן ובחצבה. ניכרת עלייה במספר האירועים, וניתוח האירועים מראה דפוס ברור: האירועים

צ'רלי ביטון, מש"ק ערבה אייל דורי, אורי לב - מב"ס ערבה

ספורט

חדש בערבה: ספורט נשים ואירוע רכיבת אופניים

בחודש נובמבר התבשרה המועצה על זכייתה בפרס שרת התרבות והספורט למועצות אזוריות. פרס זה, הכולל גם פרס כספי, מהווה הכרה בפעילות הרבה בתחום הספורט לאורך השנים. המועצה נבחרה בכמה פרמטרים שכללו בין היתר את מספר התושבים - ילדים, בני נוער ומבוגרים - העוסקים בפעילות ספורטיביות, קיום אירועי ספורט ותשתית מתקני ספורט. פרס זה הוא גם הזדמנות לחשיפה של פעילות הספורט המתקיימת במועצה. ג'ודו: מאמנת חדשה נקלטה השנה לצוות מחלקת הספורט בתחום הג'ודו, טאניה סימן טוב. סימן טוב שהייתה אלופת אירופה במשך ארבע שנים, מאמנת את קבוצות הילדים בערבה והשתלבה גם במערכת החינוך, באימון תלמידי החינוך המיוחד ותלמידים מצטיינים. כדורסל: קבוצת הנוער הגיעה לשלב שמינית גמר גביע האיגוד. במשחק מול הפועל בית-דגן ניתנה תצוגת כדורסל מרשימה ומשחק צמוד עד להפסד בסיום המשחק. הקבוצה מתאמנת בהדרכת רונאל תמים, ומדורגת במקום השני בליגה. טריאתלון: תחום הטריאתלון תפס תאוצה בערבה בשנים האחרונות. זו השנה השנייה לפעילות קבוצת הטריאתלון של המועצה.

יוסי לין, מנהל מחלקת ספורט

צילום: אדוארד קרפוב

בואו להפגש עם האנשים שעושים חקלאות

יום פתוח ערבה
 התערוכה החקלאית הגדולה בישראל
28-29.1.2015

מו"פ ערבה תיכונה וצפונית - תמר, תחנת "יאיר"

יום ד' | 28.1.15 | 09:00 - 13:00 | אודיטוריום מרכז ויידור, תחנת יאיר
 יום העיון ה-10
 גישות לפיתרון בעיית מליחות המים בערבה התיכונה

יום ד' | 28.1.15 | 16:00 - 19:30 | אודיטוריום מרכז ויידור, תחנת יאיר
 כנס הערבה להתיישבות וחקלאות 3
 החקלאות בישראל כמשימה לאומית

יום ה' | 29.1.15 | 11:00 | אוהל מופעים, מתחם התערוכה
 טקס חגיגי
 במעמד: שר החקלאות ופיתוח הכפר ח"כ יאיר שמיר, ח"כ מאיר כהן, יו"ר קק"ל מר אפי שטנצלר, ראשי המועצות

הלן הוברמן מאוסטרליה, "התאהבה בערבה" צילום: גילי פיינר

גיל שלישי מפגשים בין דוריים בתחום הצפרות

מדור הגיל השלישי במועצה ומרכז הצפרות בבית ספר שדה חצבה פיתחו תכנית ייחודית בשם "הצפר האידיאלי". התכנית כוללת סדרת מפגשים בין דוריים לסבים ולנכדים, להורים ולילדים, אשר יחד הם מגלים את התכונות החשובות ביותר של הצפר: ראייה טובה, שמיעה טובה והרבה מאוד סבלנות. המפגשים במסגרת התכנית מתקיימים אחת לחודש, בימי שישי בבוקר, אז יוצאים במשותף לפעילות צפרות במקומות שונים בערבה. במסגרת הסדורים המשתתפים נחשפים ולומדים להכיר את מוקדי הצפרות המקומיים, מתרגלים את עקרונות הזיהוי והעבודה ב"מגדיר ציפורים" ובמשקפת, חוזים בתופעת הנדידה, מתנסים בזיהוי לפי קולות ולומדים במשותף. ניתן להצטרף לכל סיור באופן חד-פעמי או לסדרה כולה. אין צורך בידע קודם. לקראת יום הצפרות הבין-לאומי מתוכננת נסיעה למרכז הצפרות באילת וטיבוע ציפורים במקום.

עיריית שחר, רכזת גיל שלישי

שותפות "ביחד" ערבה-אוסטרליה של הסוכנות היהודית

מתנדבים מתוכנית חילופי המורים פעלו לקידום האנגלית במערכת החינוך

מורה בהתנדבות: בחודש וחצי האחרונים זכו ילדי הערבה לתגבור בלימודי האנגלית על ידי הלן אוברמן, סגנית מנהלת החטיבה הצעירה בבית הספר "ביאליק" במלבורן, שהגיעה לערבה להתנדבות של שישה שבועות. הלן הגיעה לערבה בשנה שעברה כחלק מפרויקט חילופי מורים, התאהבה בערבה ובאנשיה והחליטה לקדם כאן את נושא לימודי האנגלית בבית הספר. הלן מסיימת בימים אלה עבודה עם ילדי גן תמר בספיר, גן סלעית בצופר, ילדי כיתות ה'-ו' בשיטים ועבודת הנחייה צמודה עם המורות לאנגלית בבית הספר היסודי, נורמה לוי ואילנה גנאה.

ערב קולינרי לצוות הגיל הרך: בסוף נובמבר התקיים במרכז הגיל הרך בספיר ערב לגננות מכל האזור. את הערב הכינו חברות משלחת הקולינריה של שותפות ערבה אוסטרליה בשיתוף מחלקת חינוך - הגיל הרך והיחידה הסביבתית. הגננות התחלקו לקבוצות עבודה בניצוחן של חברות משלחת הקולינריה כדי להכין ארוחה בריאה וטעימה. במהלך העבודה

אורית כהן - אלקיים, מנהלת שותפות ערבה אוסטרליה

המחלקה לשירותים חברתיים

הנחיות להגשת בקשות להנחה בארנונה

שלוש החודשים האחרונים; ומסמכים רלוונטיים היכולים לבסס את הבקשה. ללא המסמכים הנ"ל לא יהיה ניתן לדון בבקשה. את הטפסים יש לשלוח בפקס 077-6449044 או במייל לכתובת alazar@arava.co.il לפרטים נוספים ניתן לפנות למרינה רבקין במחלקה לשירותים חברתיים.

המחלקה לשירותים חברתיים קוראת לתושבים המעוניינים להגיש בקשות להנחה בתשלום ארנונה למחלקת הרווחה במועצה עד ה-15 בפברואר 2015. הבקשות יידונו בוועדת הנחות ארנונה. לצורך הגשת הבקשה יש למלא טופס רלוונטי שניתן לקבל במחלקה לשירותים חברתיים או להורידו מאתר האינטרנט של הערבה. לבקשה יש לצרף: שלושה תלושי שכר אחרונים (לעצמאי) - שומת הכנסה שנתית אחרונה או אישור רו"ח; תדפיסי בנק של

עדי לזר, מנהלת השירותים החברתיים

מוצר ערבה

ראשון	ספיר	רביעי	עין יהב
שני	חצבה	חמישי	צופר
שלישי	פארן	שישי	צוקים

פתיחה מחודשת

בימים ראשון-חמישי 16:00-20:00, שישי 14:00-11:00 או עד אחרון הלקוחות

להזמנת אירועים 058-4848445 מ"ש

מלא הטנא שוק ירקות ופירות אורגניים

בכל יום חמישי בין השעות 15:00-20:00 מתקיים שוק של תוצרת אורגנית בבית האריזה שלנו בעין יהב, היישר מהשדה שלנו לצלחת שלכם.

הזמנות במייל שלחו לנו מייל, ובמייל חוזר תקבלו את רשימת הירקות והפירות הטריים לאותו שבוע. ההזמנה שלכם תחכה אצלנו.

משלוחים ליישובי הערבה ומשלוח מרוכז לצוקים - לטבע בוקיש

חממה מדברית אורגנית

חוסאנין
ג'אסון ואלרבה

רונית ותומר טנא
משק 166 עין יהב
tene@arava.co.il

0523-666606
0528-360088
0522-913379

היחידה הסביבתית

שלושה טונות פסולת אלקטרונית פונו במסגרת מבצע אזורי

בחדש דצמבר התקיים מבצע אזורי לפינוי פסולת אלקטרונית לפי חוק לטיפול בצידוד אלקטרוני ובסוללות. מטרת החוק, שחוקק לאחרונה, לעודד שימוש חוזר בצידוד אלקטרוני, לצמצם את כמות הפסולת האלקטרונית ולמנוע הטמנתה. המבצע שהתקיים כחלק מהפעולות המחויבות בחוק, מומן על-ידי המועצה ואורגן על-

פריקט "אמץ שיטה" עוסק זה מספר שנים בפעילות חינוכית וקהילתית שמטרתה שיקום המערכת האקולוגית הייחודית באזור הערבה וצמצום הנזקים שבה. לאחרונה, בעקבות הרצון להרחיב את הפרויקט ובעזרת מחקרים אקולוגיים באזור, הבנו את החשיבות שיש לצמחי מדבר בחיזוק חלקות השיטים הנטועות ואת החשיבות של הגינון ביישובים. לכן יזמנו יום עיון בנושא "גינון מדברי מקומי". המטרה הייתה לחשוף אנשי מקצוע, גננים ואדריכלי נוף וגם חובבי גינון ובוטניקה לחשיבות האקולוגית שיש לצמחיית מדבר מקומית בגינון היישובים ובסביבתם. ההרצאות ביום העיון היו תיאורטיות ומעשיות. החלק התיאורטי עסק בחשיבות האקולוגית ובנזקים של מינים שמובאים מאזורים אחרים, והחלק הפרקטי כלל הדגמות של גינות מדבריות וייעוץ של מינים ספציפיים. יום העיון התקיים בהשתתפות של יותר מ-60 אקולוגים, בוטנאים, אנשי מקצוע מתחום

על חביב, מנהלת היחידה הסביבתית

צילום: שילה שוורץ

פסולת אלקטרונית

אמץ שיטה

60 אנשי מקצוע השתתפו ביום עיון בנושא גינון מדברי

המטרה, לחשוף אנשי מקצוע לחשיבות האקולוגית שיש לצמחיית מדבר מקומית

"המטרה, לחשוף אנשי מקצוע לחשיבות האקולוגית שיש לצמחיית מדבר מקומית"

עדי רפפורט, רכזת פרויקט אמץ שיטה

עדי רפפורט, רכזת פרויקט אמץ שיטה

צילום: יה"צ

פיתוח אזורי כלכלי, אבל איך מיישמים מהלך כזה בדרום? "זו הלכה למעשה. המשימה שלי והפעילות שבה אני עוסק לאורך השנים", אומר ח"כ מרגלית שמכהן גם כיו"ר השדולה נגב גליל. "בראשית שנות ה-90 עבדתי עם מי שהיה ראש העיר של ירושלים, טדי קולק, ליצר מהלך שיהיה מהפך במקומה של ירושלים בזירה של פיתוח טכנולוגי ותעשייה. בשנים שעבדתי איתו במסגרת החברה לפיתוח ירושלים, הקמנו את אזורי התעשייה הטכנולוגיים בהר חוצבים ובגן הטכנולוגי במלחה".

בן כמה היית?

"בן 29 ונשארתי שם עד גיל 32. אלו היו שנים טובות. 70 חברות טכנולוגיה הגיעו לירושלים בעקבות הפרויקט שקידמנו. מהפך של ממש. כיוון שטדי לא נבחר לראשות העיר אני פניתי הלאה. ב-1993, הקמתי את קרן ההון סיכון והקבוצה הבינלאומית JVP- Jerusalem Venture Partners. הקרן פועלת ברובע המדיה שבדרך חרון בירושלים, שהפך בשנים האחרונות למרכז של פעילות ולאחד ממוקדי העסקים, התרבות והחברה בעיר. במהלך 20 השנה האחרונות הייתה JVP שותפה בהקמתן של למעלה מ-100 חברות המעסיקות אלפי עובדים".

הרעיון המוביל הוא ליצור מודל שלם המשלב יזמות כלכלית, פעילות תרבותית וכלכלית?

"כן. בירושלים המודל הזה הוכיח את עצמו ואין סיבה שלא יפעל גם בכל מקום אחר. הסיפור בירושלים היה בעצם להפוך את העיר, שהייתה מודרת מהפעילות העסקית, למוקד של עשייה עסקית, כזו שמעורבים בה יותר מעסקים. הסיפור הוא שילוב של עשייה תרבותית שתביא לשינוי בתפיסה של העיר ולמקם אותה כך שתהיה אטרקטיבית ליזמים, ולמעשה להעביר את מוקדי העשייה שהתבססו בתל אביב לירושלים. הכוונה הייתה שיצירה של תמריצים כלכליים תביא מפיקים, יוצרים, אמנים ויזמים להעביר את הפעילות שלהם מטעמים של כדאיות כלכלית עניינית. פיתחנו תמריצים ויצרנו עשייה שהביאה איתה תעסוקה לתושבי העיר במעגלים רחבים".

אנחנו מכירים מיזמים כמו קיץ תרבות וקהילה יוצרת.

"זה רק חלק מהתוצאות. בסופו של דבר, ירושלים היום היא מוקד של עשייה תרבותית קהילתית וכמובן של פעילות עסקית כלכלית בזירה הטכנולוגית. בפרויקטים הקהילתיים

"חקלאות היא נכס אסטרטגי ולא רק מוצר צמיחה. החקלאות היום במדינת ישראל היא חלק מהאסטרטגיה של התיישבות ותפיסת הקרקע בספר ולכן בטח בערבה המדינה צריכה לראות איך היא עוזרת"

בפילוסופיה וספרות אנגלית, שאותם השלים באוניברסיטה העברית בירושלים, והמשיך משם ללימודי תואר שני ודוקטורט בפילוסופיה באוניברסיטת קולומביה שבניו-יורק. הדוקטורט שלו "המנהיג כיזם בתהליך ההיסטורי" סקר, בין השאר, את פועלם של דוד בן גוריון, סטיב ג'ובס ווינסטון צ'רצ'יל. המנוע העיקרי של הפעילות שלו הוא ייצור

ל א קל למצוא זמן לדבר עם חבר הכנסת אראל מרגלית, איש מפלגת העבודה. תקופה זו של הפריימריז במפלגתו היא כמו סיר לחץ ומרוץ נגד הזמן. אלפי אנשים, מאות שיחות ומפגשים והרבה קילומטרים ממקום למקום. השיחה שלנו מתקיימת טלפונית, כשהוא עושה דרכו מירושלים לפתח תקווה למפגש עם יזמים, משם ימשיך ליקנעם. היום רק מתחיל.

ההתיישבות והחקלאות בישראל אינן זרות לח"כ מרגלית, בן למשפחת חלוצים. סבו, אברהם איכר, היה ממקימי ארגון ההגנה. משפחתה של אמו, משפחת תגר, חיה דורות רבים בירושלים והייתה בין 66 המשפחות הראשונות בתל אביב. הוא עצמו יליד קיבוץ נען, שם גדל ובהמשך עבר לכרמיאל וממנה לירושלים, שבה הוא מתגורר גם היום. את שירותו הצבאי העביר ב"עורב גולני" כלוחם ומפקד. בהמשך פנה מרגלית ללימודי תואר הראשון

המנהיג כיזם

רינת רוזנברג

ח"כ אראל מרגלית, איש מפלגת העבודה ויו"ר השדולה למען הנגב והגליל בכנסת, חתום על הצלחות רבות בתחום היזמות כמו קריית הסייבר בבאר שבע ואזורי תעשייה טכנולוגיים בירושלים. מה הוא מציע לערבה? לפנות לכיוון החקלאות הימית, לפתח את התיירות הכפרית ובעיקר לדרוש מהמדינה למלא את חובותיה

צילום: ראובן קפוצ'ינסקי

יו"ר השדולה למען הנגב והגליל, ח"כ אראל מרגלית "החקלאות היא נכס אסטרטגי ולא רק מוצר צמיחה"

"למדינה יש תפקיד חשוב מאוד ביצירת מסגרות ותמריצים שיסייעו ליזמים ולמשקיעים להיכנס להרפתקה. כשהמדינה בפנים יש למשקיעים וליזמים ביטחון גדול יותר בהתקדמות של המהלך"

עוזרת. אי אפשר להשאיר כל חקלאי לבדו ואי אפשר שחברות שיווק גדולות ייקחו פערי תיווך שישאירו מעט מאוד לחקלאים וייקחו הרבה כספים באמצע.

"דרושה כאן רפורמה ועזרה ותמיכה. זה לא משנה שגם החקלאים עצמם יכולים לפתח אסטרטגיות עסקיות מעניינות יותר, אבל לפני כן, יש הרבה שניתן לעשות אם ישרתו את החקלאים ואם יתנו להם להיות חלק מקבוצה שיש לה כוח יותר גדול כשהיא עומדת ביחד ואם יפעלו להסדרת פער תיווך הוגן. מעבר לזה לדעתי יש תהליכים שניתן לנקוט בעיתות משבר, מעין פוליסות ביטוח, המדינה צריכה להתערב ולתת הגנה. זו אמירה מרכזית של המדינה, כי בלי זה אין התיישבות במקום ואין פרנסה".

"את האנרגיה החלופית מקדמים יפה מאוד באילות. זה מייצר מהלך חשוב. הוא לא מייצר בהכרח מקומות עבודה רבים אבל הוא מייצר פתרונות וידע. וישנו כמובן תחום התיירות שאפשר להוליך קדימה ולפתח גם באילת וגם את התיירות מדברית. אני רואה את הערבה כאחד מאזורי הצמיחה שצריך למקד בהם תכנון ולפתח אותם כחלק ממהלך הכולל שבעה אזורי צמיחה בישראל".

מה לדעתך אפשר לעשות במשבר שחווים החקלאים בערבה? משבר שכולל גם גורמים חיצוניים כמו המשבר הכלכלי ברוסיה, גם גורמים שקשורים לרגולציה ומיסוי וגם את פערי התיווך הבעייתיים בישראל. מה לדעתך ניתן לעשות כדי להתמודד עם המשבר המשולב הזה?

"המדינה צריכה להחליט איך היא עומדת מאחורי החקלאות ומאחורי החקלאים שלה. כל מדינה באירופה ובעולם המערבי החליטה שהיא רוצה חקלאות והיא גם מגדירה איך היא עומדת מאחורי החקלאות שלה. חקלאות היא נכס אסטרטגי ולא רק מוצר צמיחה. החקלאות היום במדינת ישראל היא חלק מהאסטרטגיה של התיישבות ותפיסת הקרקע בספר ולכן, בטח בערבה, המדינה צריכה לראות איך היא

בפגישה עלו כמה נושאים מובילים, אתה יכול לספר עליהם?

"חקלאות מדבר, נושא עם חשיבות אדירה במציאות העולמית והפתרונות שניתן לפתח כאן במסגרת הזו הם גם במובן של תוצרים חקלאיים וגם במובן של ידע שיכול להיות שווה הרבה כסף. אפשר לקחת למשל את הדוגמה של פרויקט האצות בקטורה שיש בו פוטנציאל אדיר בשני מסלולים: מסלול של מניעת מחלות ומסלול של טיפול במחלות. המוצר שיופק מהאצות הוא למעשה קפסולות שנמכרות במחיר נכבד. מה לזה ולחקלאות? זהו בעצם קידום של תחום הפעילות החקלאי וכניסה למרחב כלכלי חדש של מזון מרפא עם צרכנים שונים לגמרי וזו פריצה של גבולות החקלאות מהתחום המוכר".

אתה מוצא בחקלאות הימית כיוון שיש לחתור אליו?

"התחום הזה לדעתי עדיין לא הגיע לפריצת הדרך אבל הוא מבטיח מאוד לדעתי. תחום החקלאות הימית בהקשר של אנטי אייג'ינג. יש בים מינים שונים שיכולים להיות מקור למחקר וידע בתחום זה. זה עוד בחיתולים אבל הפוטנציאל שם עצום ונכון להיכנס לתחום הזה ולפתח את המוצרים בהתבסס על ידע ומנגנונים אפקטיביים שמקורם בים.

אלא בעשייה ממשית. היום הפרויקט כולל מעל ל-3000 עובדים ואני לא מתייחס לכל המועסקים שאינם מועסקים ישירות, כל העסקים שמקבלים דחיפה מהצמיחה הזו. בעוד שבע עד עשר שנים ייקחו חלק בפרויקט הסייבר כ-30 אלף עובדים, לכל עובד כזה מתווספים עוד שלושה עובדים במערכות התומכות הכוללות שירותים ישירים ועקיפים וזה מגיע יחד ל-120 אלף מועסקים שלא היו קודם. זה מהלך תקדימי וזה מודל שצריך ליישם גם במקומות נוספים".

"הרעיון המוביל את הפעילות שלי הוא ליצור מודל שלם המשלב יזמות כלכלית, פעילות תרבותית וכלכלית. בירושלים המודל הזה הוכיח את עצמו ואין סיבה שלא יפעל גם בכל מקום אחר"

איפה זה קורה?

"זה קורה בבאר שבע. עוד לפני שחזרתי לזירה של עשייה ציבורית-פוליטית התחלתי מהלך שלשמחתי היו לו שותפים מתאימים בעיר. הפיכת העיר באר שבע למוקד של תעשיית סייבר. התחלתי לקדם את הפרויקט יחד עם ראש העיר רוביק דנילוביץ ועם נשיאת אוניברסיטת בן גוריון רבקה כרמי. האוניברסיטה בבאר שבע היא הבסיס שעליו הכול עמד בתחילה, השילוב של ידע, סטודנטים ואנשי מקצוע - יחד התחלנו לרתום משקיעים ויזמים, בהמשך גם רתמנו את המדינה למהלך".

יש ציטוט של הפילוסוף האמריקני הנרי דייויד תורו שאומר: "המדינה מעולם לא עזרה לאדם לזוזם דבר אלא כאשר לא עמדה בדרכו".

"למדינה יש תפקיד חשוב מאוד ביצירת מסגרות ותמריצים שיסייעו ליזמים ולמשקיעים להיכנס להרפתקה. כשהמדינה בפנים יש למשקיעים וליזמים ביטחון גדול יותר בהתקדמות של המהלך. זה נכון בחלקו אבל חשוב להבין שלמדינה יש תפקיד שהוא מעבר ללא להפריע. התפקיד הוא לזהות מהלך, לאפשר אותו ולקצר את התהליכים שמקשים ומכבידים על היוזמה. והמדינה נרתמה למהלך".

לפרויקט הסייבר בבאר שבע הייתה השפעה עצומה על העיר.

"הפרויקט הזה חשוב כי הוא מביא בפועל את הדרום למקום של הובלה בתחום חדשני, משמעותי, תחום שהוא ללא ספק העתיד. העובדה שהוא מתבסס בדרום, בבאר שבע, היא הוכחה לכך שאפשר לקדם מהלכים של שינוי מעשי, תודעתי ותדמיתי לא בסיסמאות

צילום: יח"צ

ח"כ מרגלית בביקור בערבה, "אתגר גדול"

משתתפים מדי שנה צעירים בשנת שרות, ואני גם יכול לספר שיש לנו מדי שנה גם מתנדבים מהערבה הפועלים במסגרות הקהילתיות בשנת שרות שלהם. חברה מצוינים מגיעים אלינו מהערבה".

הזדמנות גדולה

בכנסת האחרונה עמד ח"כ מרגלית בראש השדולה לנגב והגליל בכנסת. "אני רואה בדרום הארץ ובצפונה כמקומות העתידיים לפיתוח כלכלי ולהתיישבות", הוא אומר. "אני יודע איך לבנות כלכלה אזורית איך ליצור מקומות עבודה, שיהיו מקומות עבודה איכותיים והרבה מאוד פעמים לאזור יש יתרונות שהוא לא יודע לנצל אותם. הוא לא יודע להוציא מעצמו את הכי טוב שיש. זה כמו יום שצריך לעזור לאזור להתחבר עם הדברים הכי טובים שלו, עם רעיונות גדולים שלא חסרים בארץ ובעולם. את המודל והתהליכים שנעשו בירושלים קידמתי באמצעות השדולה בנגב ובגליל. היום צריך לפתח את הצפון ואת הדרום. זו ההזדמנות הגדולה ביותר שיש לישראל היום".

אבל חייבים להציע תעסוקה לאנשים. הם לא יגיעו לנגב ולגליל בלי שתהיה להם תעסוקה.

"לכן חייבים לפתח וליצור מקומות תעסוקה. בשדולה פעלו איתי חברי כנסת רבים מכל הסיעות שסייעו ודחפו ונתנו את הרוח הגבית למהלכים בכנסת. אני רואה בפרויקט בירושלים מודל שיכול וצריך לעבוד ברמה הלאומית וזה גם קורה. לדעתי, מהלך נכון עשוי להביא הרבה מאוד אנשים שימצאו איכות חיים ותעסוקה בדרום".

מוארת

כרמל גליציאנו ונועה בן-שמחון

דבורה צביאלי, לשעבר דוקטורנטית למתמטיקה בטכניון, נסחפה ללימודים בודהיסטיים באמריקה והפכה בסוף מסלול הכשרה ארוך ללאמה. היום, אחרי ניסיונות קודמים שנכשלו להקים מרכז בודהיסטי בערבה, היא מובילה את המרכז הבינלאומי ללימוד רוחני שנפתח במואה ומצהירה: אנחנו לא עוסקים במיסיונריות

היא מספרת על דרך ארוכה. "הגענו לערבה באוקטובר, לאחר תקופת בידוד שמכונה 'ריטריט', תרגול רוחני הכולל שעות רבות של מדיטציה ומתבצע בשתיקה ובניתוק מוחלט מהסביבה. לאחר שסיימנו את תקופת הבידוד, החלטנו שאנחנו רוצים להכין את התלמידים שלנו בישראל למסע דומה. זה תהליך שנמשך מספר שנים והמטרה היא להביא אנשים למקום שבו יש משמעות לחייהם. זה מה שאנחנו מנסים לעשות כאן".

אחרי תקופת בידוד של שלוש שנים ושלושה חודשים במתחם מיוחד באריונה שבארצות הברית, הגיעה דבורה צביאלי, המכונה "לאמה" דבורה, לא מזמן לערבה. במתחם התיירות "מואה נווה מדבר", סמוך לצופר, הצטרפה צביאלי לתלמידים הרבים שחיכו לה ב"מרכז רוחני ערבה" אשר נפתח במקום מספר חודשים קודם לכן.

בלב המתחם, בין עצי השיטה, הצאלון והתמר - אגם מלאכותי. סביבו פזורות פינות ישיבה מוצלות. מעט תלמידים מסתובבים בדממה בין חדר האוכל, כיתת הלימוד ומתחם המגורים הכולל בין היתר גם אוהלים הודים גדולים ומפוארים. בתוך התפאורה השקטה הזאת נמצאת גם לאמה דבורה, המורה והמובילה הרוחנית של "מרכז רוחני ערבה".

המרכז הלימודי שפועל בחסות עמותת "שיטה וחוכמה", נוסד במטרה לקדם נושאי חינוך ושלוש על פי חוכמה בודהיסטית עתיקה. במרכז שהוקם מקיימת העמותה לימודים שמטרתם "לטפח השקפת עולם של חוכמה והתייחסות חומלת, במטרה להיות מסוגלים להיטיב עם שכבות אוכלוסיה שונות ולהכשיר תלמידים על ידי רכישת ידע ופיתוח סגולות רוחניות", כפי שנכתב באתר האינטרנט של העמותה.

הלימודים במרכז מוצעים בחינם לכל תלמיד ומתקיימים במתכונת של שלושה סמסטרים בשנה. הסמסטר הקרוב ייפתח בסוף חודש ינואר והוא הסמסטר השני מהיום שנפתח המרכז. כבר בסמסטר הראשון השתתפו בלימוד כ-150 תלמידים ומספרם צפוי לגדול בהמשך. "תכנית הלימודים אמורה להמשך כשש או שבע שנים אבל אנחנו מקווים שזה לא יסתיים שם", אומרת צביאלי. "היינו רוצים שהתלמידים או לפחות חלק מהם, יצאו ל'ריטריט' ארוך כמו שאנחנו יצאנו וייהפכו ללאמות בעצמם, אבל זה רק חלק מהחזון. אנחנו רואים בלימוד ובתרגול אמצעי להתפתח מבפנים".

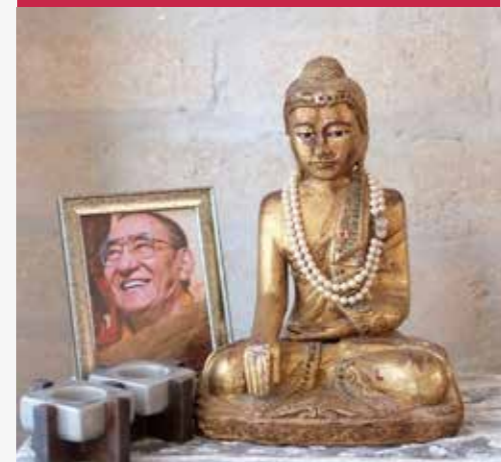
אמונה חזקה

המסע הרוחני של צביאלי ובן זוגה אריה מתחיל לפני כשלושים שנה, אז הם עברו

עם ילדיהם ללואיזיאנה שבארצות הברית, בעקבות הצעת עבודה שקיבל בן הזוג. צביאלי, אימא לשלושה ילדים, דוקטורנטית למתמטיקה שימושית בטכניון, עזבה את לימודיה ומשרתה באוניברסיטה והיגרה לארצות הברית. "התכנית הייתה להישאר שם רק שנה אחת, אבל הדברים התגלגלו אחרת", היא מספרת.

לאחר שהשלימה את הדוקטורט עזבה המשפחה את לואיזיאנה לניו ג'רזי בחיפוש אחר פרנסה ושם השתקעה. לא רחוק משם פגשו בני הזוג את המורה שאיתו התחילו את המסע הרוחני המשמעותי שלהם. "המשיכה ללימודי רוח הייתה קיימת אצלנו עוד לפני

"כל אחד מחפש את הדרך שלו. החלום שלנו הוא להביא אנשים לרמות האלה שיוכלו להשפיע על סביבתם, להביא רגיעה לסביבה שלהם ולהביא אחרים לאושר"

תמונתו של קן רינפוצ'ה בבית הלאמות במואה

שעזבנו את הארץ", היא מודה. "ההורים שלי גדלו בבית דתי, בתים חסידיים ממש, אבל שניהם עזבו את הדת הרבה לפני שנולדתי ועוד לפני מלחמת העולם השנייה. שניהם היו מאוכזבים מהמקורות שלהם והפכו לקומוניסטים. במלחמת העולם השנייה הם ברחו לרוסיה וזה הציל את חייהם. אבל מצד שני, השהות ברוסיה שחררה אותם גם מהקומוניזם. לאחר שהתאכזבו מהקומוניזם הם נשארו למעשה בריק רוחני. אני גדלתי לתוך הריק הזה. הכמייה הייתה שם כנראה תמיד".

ולא מצאתם את שחיפשתם בישראל?
"זה היה לפני יותר משלושים שנה, לא היה כאן כל-כך הרבה. הכרתי בחורה שעסקה בקבלה אבל זה דרש אמונה חזקה באלוהים, אמונה שלא הייתה לי וכן קבלה של דברים כנתון. אני הייתי במחשבה של חוקר. זה לא כל כך התאים לי. שמעתי את הדברים בעניין והערכתי אותה גם באופן אישי, אבל לא התחברתי. אחר כך היו כיוונים אחרים אבל לא פגשנו אז בארץ מסורת רוחנית אותנטית שיכולתי לשים בה את מבטחי. מכל הדברים שניסיתי, למדתי והתקדמתי אבל החיפוש עדיין נמשך".

הסוד נחשף

את החיפוש המשיכו בני הזוג בארצות הברית ובמשך השנים עברו ממורה למורה. "אחרי עשר שנים בניו ג'רזי גילינו שבמרחק רבע שעה נסיעה מאיתנו נמצא אחד הלאמות הגדולים ביותר שהיה בדורנו", צביאלי ממשיכה. "שמו המלא היה קן רינפוצ'ה גשה לובסנג תרצ'ין, אבל אנחנו כינו אותו קן רינפוצ'ה, שמשמעותו 'ראש המנזר היקר'".

קן רינפוצ'ה הגיע לניו ג'רזי בשנות ה-90 בשליחות הדלאי לאמה, כדי לשמש "רב" לקהילה של בודהיסטים מונגולים שחיה באזור. הוא התיישב שם ובמשך זמן רב לא היה מוכר מלבד לקבוצה קטנה של מאמינים. פערי השפה והתרבות היו משמעותיים. בהמשך, כאשר הסוד נחשף, התפרסם שמו וגם בני הזוג צביאלי פגשו אותו. "קצת קודם לכן התקיים אירוע רוחני בסנטרל פארק בניו יורק ושם פגשתי תלמיד שלו שהופיע על הבמה באירוע", היא נזכרת. "לימים התלמיד הזה, ג'שה מייקל, הפך גם הוא למורה שלי, אך באותו שלב עוד לא ידעתי שזה מה שיקרה. הוא היה זה שהפנה אותי לקן רינפוצ'ה. ואז התחיל המסע".

באותה תקופה, נדמה שהגעתם למקום מאוד נוח בחיים שלכם. מה בכל זאת הביא אתכם לחוש צורך לצאת למסע?

"זו שאלה טובה, מה מניע אדם לחפש לימוד רוחני", היא מחייכת וממשיכה בקולה השקט. "כולנו מחפשים אושר. נכון שכשאנחנו הגענו לזה כבר היינו במצב שהייתה לנו משפחה, מצאנו משרות טובות והיה לנו כסף. כלפי חוץ השגנו את כל הדברים, הכול היה טוב, אבל בפנים זה לא היה. אז היינו בחיפוש, מה כן יעשה לנו טוב. יש אינסוף מורים רוחניים ואנשים נמשכים לכל מיני דברים, למה הם

"אנחנו לא עוסקים במיסיונריות ולכן לא מנסים למכור את זה למי שלא מעוניין. מי שכבר נמצא על דרך רוחנית ומחפש, אנחנו נהיה כאן בשבילו. אנשים לא צריכים לחשוש מאיתנו"

נמשכים לזה? כי משהו לא בסדר, משהו לא עובד. זה לא היה שונה אצלנו".

גם למרכז הרוחני שהקמתם כאן מגיעים אנשים מתוך מסלול חיים בורגניים?

"יש לנו תלמידים מכל קשת העיסוקים, יש רופאים, אמנים, תעשיינים. כל מיני אנשים. כל אחד מחפש את הדרך שלו. אם הדרך נעשית כהלכה אז מגיעים למקום של יותר אושר, יותר שלווה, יותר חכמה וידע ושקט פנימי. כשאדם משיג את אלה ברמה מספיק טובה, הוא יכול להשפיע על הסביבה. החלום שלנו הוא להביא אנשים לרמות האלה שיוכלו להשפיע על סביבתם, להביא רגיעה לסביבה שלהם ולהביא אחרים לאושר".

יוצאים לעולם

המסע שהחל בשלהי שנות ה-80 נמשך עד היום. ב-2004 נפטר הלאמה הטיבטי אך תלמידו, "גשה מייקל", אמריקני שנהיה נזיר במסורת הטיבטית, המשיך את פועלו. "עם קן רינפוצ'ה וגשה מייקל הרגשתי שמצאתי את הדרך שעונה על הרבה שאלות", היא נזכרת ועיניה הבהירות בוהקות. "עם הזמן הבנו שלא מספיק לשבת וללמוד, צריך גם לעשות וצריך גם לתרגל, וזה לקח שנים".

לאחר פטירתו של הלאמה הטיבטי הקימו תלמידיו אוניברסיטה בודהיסטית באריזונה ושם הוא מלמד את הלימוד המתקדם במקביל למסעותיו בעולם. "במשך שש שנים למדנו עם קן רינפוצ'ה וכאשר גשה מייקל הקים את האוניברסיטה הבודהיסטית הגענו לשם והתחלנו ללמוד אצלו", מוסיפה צביאלי.

לאחר כמה שנות לימוד באריזונה סיימו בני הזוג את שלב הלימוד המתקדם ב"ריטריט" ארוך שנמשך יותר משלוש שנים ולאחריו יצאו לדרך שלהם. "הדרך מורכבת מהרבה לימוד והיישום שלה זה ה'ריטריטים' שבאמצעותם מגיעים להעמקה והתעמקות במה שנלמד", היא מספרת. "אחר כך יוצאים לעולם. לא

נשארים במצב של 'ריטריט', המטרה היא להשתמש בידע שצברנו כדי להיטיב עם העולם".

מה זאת אומרת, כיצד אתם מיטיבים עם העולם?

"כל אחד בוחר את הדרך שלו. אנחנו באנו ללמד, אבל זה אישי. לא כל אחד רוצה לבוא לכיתה וללמוד ולכן הדרך האחרת להשפיע היא על ידי מופת אישי, דוגמה אישית. כשאנשים חיים את החיים בצורה שפוויה, נעימה וחומלת זה אטרקטיבי ומהווה דוגמה אישית והשראה לסביבה שלהם".

בסיום לימודיה קיבלה צביאלי מ"גשה מייקל" את התואר "לאמה" שמשמעותו במסורת הטיבטית מורה. "זו לא המשמעות המילולית של המילה", היא מסבירה. "השימוש במונח הוא לגבי מי שיכול להוביל תלמידים את הדרך. זה לא תואר שניתן לכל אחד שמלמד. גם כאן הרבה מהתלמידים שלנו מלמדים אבל זה לא אומר שהם לאמות. הלאמה הוא רק מי שהגיע לרמה מסוימת. אז יש עם זה קצת מעמד", היא אומרת ולוגמת מכוס התה שמונחת על השולחן.

צעדים קטנים

המרכז הרוחני בערבה במתחם האירוח במואה הוקם הודות לשיתוף פעולה עם בעל המתחם ספי קרייתי, וזאת לאחר שניסיונות קודמים לקבוע את המרכז במקומות שונים בערבה נתקלו בקשיים והתנגדויות. "הערבה מבחינתי הוא מקום קסום", אומרת צביאלי בחיוך. "השקט שפועם בתוכי והמרחבים, תומכים בעבודה רוחנית מדיטטיבית. בנוסף אין כאן צפיפות אוכלוסין שזה יתרון מבחינתנו. הגענו לכאן אחרי שהיינו בביקור בקליפורניה וזה היה כמו להישטף. מעבר לכך, אנחנו מאוד שמחים להיות מעורים בקהילה, אנחנו מחפשים את היחד, לתרום את מה שיש לנו ולהיתרם ממה שיש לקהילה לתרום".

יש מי שחושש מכם, שרואה בפעולה שלכם מיסיונרית?

"אנשים חוששים מהלא נודע, ממה שאינם מכירים. אנחנו לא עוסקים במיסיונריות ולכן לא מנסים למכור את זה למי שלא מעוניין. מי שכבר נמצא על דרך רוחנית ומחפש, אנחנו נהיה כאן בשבילו. אנשים לא צריכים לחשוש מאיתנו. אבל את המחסום הזה מסירים בצעדים קטנים, על ידי אורח החיים שלנו, בכך

שאנחנו לא מגיבים במכה על מכה ומושיטים יד חומלת למי שזקוק ליד חומלת ונותנים עצה למי שמבקש. זה לא רק אנחנו, אלא כל מי שעשה כבר חלק מהדרך, הוא יממש אותה בחייו והתקווה היא שאנשים אחרים ייעזרו על ידנו. ולא יותר מזה".

ובכל זאת אתם מזמינים את הציבור לשיעורים ולקבלת השבת שאתם מקיימים, מדוע?

"אנחנו מאוד נשמח אם אנשים יגיעו לאירוע קבלת השבת שאנחנו מקיימים בימי שישי בזמן הסמסטר. היינו רוצים לארח את אנשי הערבה ולהתחבר אליהם, ההיזון הזה והמעורבות חשובה לנו. מגיעים לכאן אנשים עם יכולות יוצאות דופן בתחומים שונים והיינו רוצים לתרום זאת לקהילה במידה שזקוקים לכך".

קבלת השבת שאתם מקיימים היא קבלת שבת במוכן היהודי?

"כן. הלימוד מתחיל מפרשת השבוע ומסתעף ומתרחב משם גם לדברים שאינם דתיים בהכרח. אבל הקישור בהחלט קיים".

עד כמה הדת היא חלק מהלימוד הרוחני? אנשים צריכים להמיר את דתם לבודהיזם כדי לקחת חלק בתהליך?

"ההורים גדלו בבית דתי אבל עזבו את הדת. הם היו מאוכזבים מהמקורות שלהם והפכו לקומוניסטים. לאחר שהתאכזבו גם מהקומוניזם הם נשארו בריק רוחני. אני גדלתי לתוך הריק הזה"

"בודהיזם היא שילוב של דת וחוסר דת. המערכת מבוססת על פילוסופיה של לוגיקה אבל יש טקסים שבאופן מסורתי משויכים לדת. הדלהי לאמה היה מתבדח על הנושא ואומר שמדענים קוראים לזה דת ואנשי הדת קוראים לזה מדע".

שמחת חיים

בין הסמסטרים חוזרים מרבית התלמידים לביתם להמשך תרגול, להוראה של התלמידים שלהם וכדי לדאוג לפרנסת ביתם. גם בתקופת הלימודים מרבית הפעילות מתקיימת בסופי השבוע. במרכז נשאר גרעין קבוע שכולל

"כלפי חוץ הכול היה טוב, אבל בפנים לא. אז היינו בחיפוש, מה כן יעשה לנו טוב. יש אינסוף מורים רוחניים. למה נמשכים לזה? כי משהו לא בסדר, משהו לא עובד. זה לא היה שונה אצלנו"

מספר אנשים שכבר השתלבו בקהילה בערבה, ביניהם שלוש גגנות שעבדות בגני המושבים. "בנוסף, יש את משפחת בוקיש מצוקים שעברה להתגורר בערבה עוד לפני שאנחנו הגענו", מספרת צביאלי. "הם עשו זאת מתוך ידיעה שהולך לקום כאן מרכז רוחני ועד כמה שידוע לנו הם השתלבו יפה בקהילה. המטרה היא לא להקים כאן יישוב למגורים אלא להשתלב במקום הקיים".

לאחרונה השמישו אנשי העמותה את מפעל ייצור הלבנים שהיה קיים במקום והקימו בעצמם את "בית הלאמות", המיועד למגורי המורים, הבית שבו מתגוררים כעת לאמה דבורה ובן זוגה. בשלב הבא מתכננת העמותה להקים מתחם "ריטריטים" מבודד שיאפשר את התנאים הדרושים למתרגלים רוחניים רציניים, המוכנים להקדיש מחייהם ל"ריטריט"

מדיטציה ארוך.

הלימודים במרכז הרוחני מגוונים, וכוללים קורסים הנוגעים בתחומים רוחניים שונים, כמו לימודי יוגה ואמנויות הגוף השונות, אמנות המדיטציה, שפות, שירה, ריקוד, ניהול, תזונה ואכילה נכונה, בנייה וגינון אקולוגי. "כדי להתקבל לאימון המתקדם התלמידים צריכים לעבור אימון של כמה שנים", מבהירה צביאלי. "האימון הבסיסי זמין באינטרנט ואפשר גם להצטרף לקבוצות שפועלות בארץ ומעבירות סדנאות בתחומים שונים בקבוצות קטנות".

הלימודים במרכז הרוחני ערבה מתקיימים בעברית והצריכו לא מעט מאמץ מצידה של צביאלי אשר תרגמה את רוב הטקסטים מאנגלית ומטיבטית. "אחד הדברים שאנחנו מאוד מקפידים עליו הוא הדיוק", היא מציינת. "במיוחד עכשיו שבאנו לארץ ואנחנו מלמדים בשפה אחרת, מתרגמים את הכתבים לשפה חדשה ומכשירים קבוצה גדולה של מורים. כל אי דיוק שלי אחר כך יוגדל פי כמה על ידי התלמידים. לכן השקעתי שנים של הגהה ובדיקה והקפדה על הדיוק ואני עדיין עושה את זה כי חשוב שהדרך תעבוד".

מה השאיפה קדימה?

"החזון שלנו מתחלק לכמה מישורים. האחד ברמה האישית, להקנות לאנשים את הידע

והיכולות ולהביא אותם לרמות הרוחניות הכי גבוהות. במקביל, למרות שה'ריטריטים' הם חלק מהדרך, אנחנו לא מאמינים בהישארות במצב של בידוד. אנחנו רוצים לצאת לעולם ולהעניק מהידע שקיבלנו, בין אם באמצעות לימוד ובין אם בדוגמה אישית. בסופו של דבר מבחן ההצלחה שלנו הוא כמה אנשים נהיים מאושרים יותר ושמחים יותר בחיים שלהם. עם פחות התקפי כעס ופחות התעסקות בהבלי העולם, פחות הדוניזם ויותר משמעות".

וזה עובד, כלומר, מצליח?

"רוב האנשים מסיימים את חייהם בתחושת חרטה, שלא מיצו את מה שהחיים נתנו להם, וזה דבר שאנחנו עובדים עליו. היינו רוצים להביא אנשים למקום שבו יש משמעות לחייהם. בתהליך הזה אנשים מהר מאוד מקבלים משמעות חזקה לחיים. אני מקבלת אין ספור מכתבי תודה של אנשים שמספרים כמה החיים שלהם השתנו, וכמה שמחת חיים יש להם. אנחנו מאמינים שכשאנשים מפותחים מספיק מבחינה רוחנית הם חזקים מבפנים מספיק כדי ליצור מצב שיביא גם את השלום. זה חלק מהחזון שלנו. הוא ארוך טווח ולא יקרה ביום אחד. אנחנו לא עוסקים בפוליטיקה, אבל כן עושים מעשים שמחזקים גם את הכיוון הזה".

צילום: נועה בן-שמחון

אהלי המגורים באורחן מואה נווה מדבר, "השקט והמרחבים תומכים בעבודה הרוחנית"

שיעור מולדת

כ-100 צעירים ישראלים הגיעו השנה לעבוד במשקים חקלאיים בערבה כחלק מפרויקט "עבודה עברית". שיר דהן מנהרייה מסכמת חודשיים של תחושת חופש ועבודה קשה. קטעים מיומן מסע

צילום: עופר רקנין

1. לפני כשנתיים השתחררתי מהצבא וכבר אז חיפשתי מסגרת מסודרת, שקט וחוויה אחרת. בינתיים הספקתי לעבוד בעבודה אחרת ולטייל במזרח, אך כשחזרתי גיליתי שאני עדיין חושבת על חקלאות והחלטתי לברר על הנושא ברצינות רבה יותר. חיפשתי חוויה שקטה, שונה ומעשירה לפני שאתחיל ללמוד באוקטובר במכללת תל-חי. מצאתי מידע באינטרנט על תכנית בשם "עבודה עברית". היא הייתה בדיוק בשבילי. כבר הרבה זמן רציתי להגיע לערבה. החוויה החקלאית ושיעורי ההעשרה הכלולים בתכנית - ובהם פילוסופיה, ספרות, שירה ויוגה - נשמעו לי מעניינים מאוד. מצד אחד חופש ומצד שני עבודה מאומצת. בשלב הראשון הגעתי לראיון בצפון ולאחר מכן הגעתי לפגישה נוספת עם מנהלי התכנית במושב חצבה. התרשמתי לטובה מהאזור, מהשקט ומהרצינות שהפגינו. במסגרת הביקור ערכו לנו סיור במתחם "עבודה עברית" בעין יהב ובחצבה. באותו היום ידעתי שתהיה זו החלטה נכונה בשבילי לעבור לערבה לתקופה הקרובה.

2. עבורי, צעירה בת 22 שגדלה בעיר נהרייה, היו הימים הראשונים בערבה מלאים בדברים חדשים. העבודה הייתה חדשה לחלוטין, המפגשים עם האנשים שלוקחים חלק בתכנית היו מלווים בחשש וכך גם המפגש עם החקלאים והכרת הסביבה החדשה, שכה שונה מהאזור הביתי שלי. הוריי גרים בעיר הצפונית עם אחי הצעיר שממתין לגיוסו לצה"ל, והאח השני שלי גר בתל-אביב.

3. כשהגעתי לערבה צנתי ליגל ויחד נשלחנו לעבוד במשק במושב עין-יהב. העבודה מתחילה בשעות הבוקר המוקדמות ומסתיימת אחר הצהריים. כשאנחנו מסיימים את העבודה אנחנו חוזרים למתחם המגורים שבו גרים כרגע 13 עובדים ישראלים במגורים משותפים של כל שניים בדירה. לימודי ההעשרה מתקיימים פעמיים בשבוע לאחר שעות העבודה בשדה. אחד הדברים האהובים עליי בתכנית הוא החופש שניתן למשתתפיה בנוגע ללימודים. לעיתים - כשאנו חוזרים תשושים מהעבודה או צריכים להספיק מטלות שונות כמו ניקיון הדירה, קניות או בישול ליום המחרת - דחיית השיעור מתקבלת בהבנה. מצד שני, מכיוון ששגרת היום שלנו קבועה, שיעורי ההעשרה תורמים לנו רבות.

לאחר השחרור מהצבא התרגלתי ללכת לישון מאוחר. פה גיליתי מהר מאוד שהתעוררות לעבודה בשדה לאחר לילה ללא שינה מספקת היא פשוט בלתי נסבלת. העבודה דורשת כוח פיזי ונפשי ואם הולכים לישון מאוחר זה חסר ממש. למדנו ליהנות משעות אחר-צהריים ומשעות הערב המוקדמות וללכת לישון מוקדם. כמו כן, מכיוון שהעבודה בשדה נמשכת גם בסוף השבוע, משתתפי התכנית מתחייבים להישאר בערבה כשלושה שבועות עד חודש בין חופשה לחופשה. חלקנו כבר רגיל לזה מהצבא, אבל לדעתי גם אילו היה מתאפשר לנו לצאת הביתה בכל שבוע, היינו נשארים מרצוננו בזכות העבודה שבנתה אצלנו מחויבות כזו.

4. העבודה מתחילה בזריחה, והרגעים הקשים ביותר הם בדרך כלל בבוקר, במיוחד בתקופה זו כאשר הטמפרטורות נמוכות מאוד ולנו

מחכה נסיעה על הטרקטור לשדה. הנסיעה מביאה איתה רגעים של התעוררות מהלילה וציפייה ליום חדש, סוג של רגעי חפיפה נחוצים.

במשק שבו אני עובדת אנחנו קוטפים פלפל במהלך השבוע וחציל בסוף השבוע. העבודה פיזית - קוטפים את הפרי, ממלאים בארגזים זה על גבי זה בעגלת הקטיפה ולאחר שמעמיסים על הטרקטור חוזרים על הפעולה שוב. מדי פעם בסוף היום אנחנו מצטרפים לעבודה בבית האריזה במיון הפלפל ובאריזתו. מפעם

"העבודה מתחילה בזריחה, והרגעים הקשים ביותר הם בדרך כלל בבוקר, במיוחד בתקופה זו כאשר הטמפרטורות נמוכות מאוד ולנו מחכה נסיעה על הטרקטור לשדה. הנסיעה מביאה איתה רגעים של התעוררות מהלילה וציפייה ליום חדש"

לפעם אנחנו מדלים את הצמחים, פעולה חקלאית שנועדה לתת תמיכה לגידול החקלאי ומסייעת לו לצמוח למעלה ולא להישבר. מתברר שהעבודה החקלאית קשה נפשית יותר מאשר פיזית. לאחר זמן לא רב העבודה נעשית מונוטונית ואוטומטית. כשהעבודה ברורה לנו, הידיים עובדות מעצמן ורק המוח עובד שעות נוספות. המחשבות ממשיכות לרוץ מעצמן וזה הרגע שאנו מתחילים להכיר בנו דברים חדשים ולומדים להתמודד עם המחשבות שמגיעות כשאין כל הפרעה חיצונית.

צילום: ערן אבשטיין

עובדים ישראלים חוזרים יחד בדרך לשדה, "התקשורת אינה פשוטה"

מופעי מוסיקה

יום פתוח 2015

תחנת יאיר בכניסה לחצבה

28-29.1.2015

29.01.15
יום רביעי | 20:30

ברי סחרוף במופע כל הלהיטים

"ההופעה של ברי סחרוף היא המנייה הבטוחה ביותר
במוסיקה הישראלית..." (בן שלו, הארץ)

29.01.15
יום חמישי | 20:30

אביב גפן והתעויות

אביב גפן, מלווה בלהקתו הקבועה "התעויות" מופיעים
יחד מזה 20 שנה על הבמות הגדולות בארץ בסטנדרט
הפקה וסאונד בינלאומיים.

ההופעות תתקיימנה בשטח התערוכה החקלאית בתחנת
יאיר בכניסה לחצבה.
מכירת כרטיסים

מכירה מוקדמת עד ה- 26.1.2015 100 ₪
במזכירות הישובים ובטלפון 0523-666646
120 ₪ במודיעין התערוכה ובקופת ההופעה

www.aravaopenday.co.il

"לאחר זמן לא רב העבודה הופכת מונוטונית ואוטומטית. כשהעבודה ברורה לנו, הידיים עובדות מעצמן ורק המוח עובד שעות נוספות. המחשבות ממשיכות לרוץ מעצמן וזה הרגע שאנו מתחילים להכיר בנו דברים חדשים"

והאזור. מתוך השקט שבעבודה אני מרגישה שלמדתי המון על עצמי. יש רגע בעבודה בחממה שאתה מגיע לקצה גבול היכולת ושם אתה מגלה את היכולת האמיתית שלך. אני עדיין לומדת ומוקירה כל רגע. פעם חשבתי שהקסם של השקט ושל האנשים הטובים קיים רק בצפון. כשהגעתי לערבה גיליתי שזה קיים בעוד מקום בתוספת נוף של מדבר. הקשר עם החברים האחרים בתכנית שלא הכרתי קודם והקשר שנוצר עם העובדים הזרים מתאילנד ומויאטנם הוכיח לי שאפשר להגיע לכל אדם גם ללא שפה, והכול תלוי רק בנו. עכשיו אני בטוחה שעוד אחזור לערבה לתקופה נוספת, ארוכה יותר. העבודה החקלאית מזמנת לא מעט נקודות קושי, אבל אחד הדברים החשובים שלמדתי עד כה הוא לדעת מתי לשחרר. לא להיות כל-כך קשה עם עצמך. לעבוד במלוא המרץ והכוח, אך לדעת לפעמים לקחת את הדברים ב'זמן ערבה' כמו שאנשי הערבה מיטיבים לעשות. לא להיכנע ללחץ הסביבתי, לא לרוץ לכל מקום. לתת לערבה להיטמע בתוכנו ולדעת שהיא תמשיך איתי גם הלאה.

עוד 18 עובדים זרים, מרביתם אינם דוברי אנגלית והתקשורת איתם אינה פשוטה. לעיתים החקלאי מייחל לכמויות מסוימות של פרי אולם השדה אינו מניב לפי הציפיות או נתקף במזיקים ובמחלות. כל שנותר הוא להמשיך לטפל בצמח, לנסות להדביק את הפער ולקוות לטוב ביותר.

6. נותרו לי עוד כארבעה חודשים ב"עבודה עברית" ואני נדהמת כמה מהר חלפו החודשים מאז אני כאן. החששות שלא אוכל לעמוד בעבודה הפיזית או שאשבר התפוגגו, והוכחתי לעצמי שאני מסוגלת לעמוד בזה. העבודה והתכנית עלו על כל הציפיות וכך גם החברה

דהן בעבודה צילום: נדב בן זהב

5. אנחנו חלק קטן במערכת החקלאית. הלחץ על החקלאים עצום. בראיונות לתכנית הסבירו לנו שהעבודה מלחיצה וקשה, אך רק כשהגעתי לכאן הבנתי שהלחץ האמיתי הוא על החקלאי. החקלאות היא מפעל חיים בעיניי. מהיכרות שלי עם החקלאים הבנתי שהם עובדים במקצוע הזה מילדות. זה חינוך שבא מהבית. פעם יצאו הילדים בעיר לגלוש בים שלא בשעות בית הספר, ואילו כאן יצאו הילדים לעזור להורים בשדה. הם הבינו שאלמלא הם, אין מישהו אחר שיעשה את העבודה. החינוך הזה הוא חלק מהם ונראה שרבים מהם ממשיכים את מפעל החיים של הוריהם.

"לאחר השחרור מהצבא התרגלתי ללכת לישון מאוחר. פה גיליתי מהר מאוד שהתעוררות לעבודה בשדה לאחר לילה ללא שינה מספקת היא פשוט בלתי נסבלת"

היום אני רואה בחקלאי הערבה ובמתיישבים בערבה הרבה יותר מרק אנשים ערכיים, יש כאן מסורת משפחתית, מחויבות למשפחה ואהבה עמוקה לאדמת המדבר. לכן, כעובדים, אנחנו מרגישים שעלינו לעמוד בדרישות, להביא כמות מספקת של פלפלים לבית אריזה ולעמוד בלוח זמנים צפוף. לדעתי הדבר הקשה ביותר הוא שרבים מהדברים שאיתם מתמודדים החקלאים אינם תלויים בהם, החל בדברים קטנים כמו שמירה על הציוד החקלאי וכלה בסוגיית העובדים הזרים. במשך שבו אני עובדת יש

עבודה עברית

ובחיי קבוצה, מעמיד במרכז את ערכי התנועה הציונית ומקרב צעירות וצעירים לתפיסות ערכיות שהפכו בשנים האחרונות לנגישות פחות עבורם. קבוצת הצעירים הראשונה שהגיעה לערבה גובשה לפני שלוש שנים במושב עידן. 20 צעירים וצעירות בוגרי שירות צבאי ולאומי שולבו במשקים החקלאיים בזוגות ותרמו תרומה משמעותית לחקלאי המושב. כיום, בשנה הרביעית לפעילותה, התכנית מונה כ-100 עובדים המחולקים לארבע קבוצות הפועלות במושבים: עידן, חצבה, עין-יהב וצופר. התכנית מופעלת בחורף בעונה החקלאית, ובקיץ - בגדידי התמרים.

"עבודה עברית" היא פרויקט לאומי, פרי יוזמתם של בעלי משקים חקלאיים בני הערבה, המעודד תעסוקת ישראלים בחקלאות. החקלאות בערבה השתנתה בעשורים האחרונים לאין ערוך. עיקר השינוי טמון במעבר מעבודה עצמית להעסקת עובדים זרים. מצב זה השפיע ומשפיע רבות על אופי העבודה, על צביון הקהילות החקלאיות ועל לכידותן. ב"עבודה עברית" מאמינים כי עידוד תעסוקת ישראלים בחקלאות בתהליך מתמשך ושילובם במגוון עבודות השדה הם מפתח ערכי להמשך שגשוגה של ההתיישבות בערבה ולחיוזוק החברה הישראלית כולה. הפרויקט, המשלב עבודה חקלאית בלימוד

סמדר גרייף

תושבי ערבה יקרים!
 בשעה טובה אנחנו שמחים לפרסם שהתחדשנו בחנות מחשבים וסלולר משופרת עם מגוון פריטים.
 בין היתר תוכלו למצוא אצלנו:

- מחשבים ניידים, טלפונים חכמים (אחריות יבואן רשמי), ציוד היקפי, אביזרים נלווים ועוד.
- מעבדת תיקונים, שירות טכנאי מחשבים ורשתות עד הבית.
- התקנת מערכות אבטחה ומצלמות אבטחה.

עשינו עסק קר בערבה

מי אני?

אורית כהן, בת 51, מתגוררת בפארן מ-1987. הגעתי לערבה מבאר שבע. אני עובדת בחברת "פלפל פארן", אימא לשלושה ילדים ובת זוגו של גלעד לבני.

מאין הרעיון?

הכול החל להתגלגל אצלי בראש כשהפסקנו למיין פלפל בבית האריזה שבחצר הבית. העובדה שהמבנה עמד ריק הובילה אותי לחשוב על שינוי ייעוד למבנה. רעיון היוגורטיה נולד בהשראת היוגורטיה של חיים חבלין בעין-יהב. בעידודו ובעזרתו הרבה נעשה הרעיון מעשי, ובחודשי הקיץ שבהם אין שיווק פלפל יש הרבה זמן פנוי יצא הרעיון לפועל.

הצבנו לעצמנו את ערב סוכות כתאריך יעד ועמדנו בו. חיים עזר ברכישת הציוד, במתכונת היוגורט והתוספות, ובתפעול השוטף של העסק. הוא ליווה אותנו בשבועות הראשונים לפתיחת העסק, ושימש לנו "מנטור" לכל דבר ועניין.

איך העסק מתנהל ביום-יום?

העסק פתוח בסופי השבוע ובחגים בלבד משום שאנו מרגישים שעדיין אין תנועת צרכנים כזו שמצדיקה פתיחה במהלך השבוע.

רגעי שיא?

רגעי השיא היו בשבוע הפתיחה בסוכות. הייתה התרגשות גדולה והתגייסות של כל המשפחה המורחבת. הסבתות אפו עוגות והכיניו ריבות וגם הילדים גויסו לעבודה. כל התקלות האפשריות קרו כמוכן בשבוע הראשון, אך הודות לפרגון של המשפחה והחברים ולחיוזקים שקיבלנו מהם, צלחנו אותו, הפקנו לקחים ויצאנו לדרך.

מה השאיפות לעתיד?

אנחנו רוצים שהמקום יהיה נקודת מפגש ובילוי לבני הנוער, למבוגרים ולמטיילים, ולפי הצורך נוסיף ימי פעילות, נאריך את שעות הפתיחה ואת היקף המכירות.

צילום: גלעד לבני

תעודת זהות:

שם העסק: יוגורטריה פארן

יישוב: פארן

שנת הקמה: 2014

ימי פעילות: חמישי-שבת ובחגים

שעות פעילות: בחורף (בקיץ משתנה)

חמישי: 21:00-17:00 **שישי:** 18:00-15:00 **שבת:** 21:00-11:00

מספר טלפון: 058-4576257

אז למה דווקא אצלנו?

- שירות אישי ואדיב.
- קרוב וגוח לבית.
- אחריות יבואן רשמי ושירות על מוצרים: רכשתם אצלנו מוצר וקרה לו משהו במסגרת האחריות? אתם לא צריכים לבזבז את הזמן או "לשבור את הראש" עם נסיעות/טלפונים

לנקודות שירות או מעבדות בבאר שבע/אילת, אתם פשוט מגיעים אלינו ואנחנו מטפלים בעניין מההתחלה ועד שמכשירכם יחזור מהשירות. במידה וזה סמארטפון, אנחנו גם מספקים מכשיר חלופי. וכל זה במחירים ותנאי תשלום נוחים. **נשמח לראותכם!**

חפשו אותנו פייסבוק

שעות פתיחה

א' - ה' בוקר 08:00-13:00

אחר הצהריים 16:30-18:30 (בתיאום טלפוני)

ו' בוקר 08:00-12:00

כתובת משק מויאל מס' 66

(ליד שער כביש הגישה לחצבה), עין יהב.

פרטי התקשרות: 08-6486151 | 052-4260033

flotech0004@gmail.com

https://www.facebook.com/flotech.computers

משרדים וחללי תעסוקה להשכרה באיזור התעשייה בספיר

המחלקה האזורית הערבה התיכונה

החברה לפיתוח ובנין הערבה

החברה לפיתוח ובנין הערבה משפצת בימים אלו משרדים באיזור התעשייה. השיפוץ צפוי להסתיים במאי 2015 ומחירי השכירות לתושבים יהיו אטרקטיביים במיוחד!

מחיר מבצע ל-4 הראשונים! 300 ש"ח לחודש עבור משרד בגודל של כ-20 מ"ר

* המחיר לא כולל מע"מ.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לגלי כהן | 054-4265265 | galic@arava.co.il

מורה דרך טיול על שני גלגלים

יובל סרט

רכיבה בתלם עשת, טיפוס רגלי במפלי יהושע ורכיבה חזרה לפארן דרך נחל פארן

המסלול: תלם עשת ומפלי יהושע

אזור: מושב פארן

דרגת קושי: קלה. מתאים למשפחות עם ילדים רוכבים מגיל 9

משך מסלול: כ-3 שעות. כ-15 קילומטרים
עונות מומלצות: סתיו-חורף ואביב. בקיץ בשעות הבוקר המוקדמות.

נקודת ההתחלה של הטיול בשער המערבי של מושב פארן. ניתן להשאיר את הרכב מחוץ לשער בצד הדרומי. כ-20 מטר אחרי השער נפנה שמאלה, דרומה לכיוון קידוח פארן 21, סימון אופניים אדום. לפנינו הרכס הדרומי של תלם עשת. נמשיך ישר ואחרי 1.1 קילומטר נעבור בסוללת עפר. נמשיך ישר עד הקידוח. לאחר 1.7 קילומטר נגיע לקידוח וממנו נמשיך ישר כ-120 מטרים נוספים. נחבור לדרך המגיעה מימין ונפנה שמאלה לכיוון עצי השיטה.

נמשיך בירידה ואחרי כקילומטר נפנה שמאלה לכיוון דרום. הדרך ממשיכה בתוך ערוץ ואדי יבש ופונה מערבה, כאן נפגוש שוב את הסינגל. אחרי כ-1.3 קילומטר נפנה שמאלה, שוב דרומה, ונרכב כ-400 מטר עד מפלי יהושע. כאן נרד מהאופניים, נעשה הפסקה ונטפס לראש המצוק לתצפית יפה. סך הכול עברנו כ-7 קילומטרים מתחילת המסלול.

נחזור בדרך שבאנו כ-400 מטר, ונמשיך ישר לכיוון ערוץ נחל פארן. יש לשים לב לא לפנות ימינה לדרך שממנה הגענו. לאחר כ-1.6 קילומטר נשתלב ימינה לדרך לאורך

נחל פארן. ממול נראה את מושב פארן. נרכב על הדרך וכעבור 2.5 קילומטר נוספים נגיע להצטלבות דרכים. נמשיך ישר לכיוון המושב ולאחר כקילומטר נגיע לסוללת ההגנה על השטחים החקלאיים. נפנה מעט שמאלה לכיוון המושב במקביל לחממות. כעבור 1.1 קילומטר נפנה ימינה על הכביש ולאחר 600 מטרים נוספים נגיע לשער שממנו יצאנו.

יובל סרט - חבר מושב פארן. הגיע לפארן בשנת 2000, רוכב אופניים מקצועי כ-10 שנים ומדריך רכיבת אופני הרים.

ניתן ליצור קשר בטלפון:

052-3929862

במייל seret@arava.co.il או

באמצעות דף הפייסבוק בכתובת:

www.facebook.com/faranofan

חי בערבה רוני אוסטרייכר שחור-זנב

צילום: רוני אוסטרייכר

במקום חשוך בדרך כלל בעומק של חצי מטר ויותר, ויש לו רק פתח אחד. את הקן הם מרפדים בחומר אורגני רך - בעלים, בגבעולים, בשערות ובנוצות. חומר זה משמש מצע נוח לדוגרים ולגוזלים ופולט חום תוך כדי התפרקות. לעיתים הם מוסיפים חומרי ריפוד גם לאחר בקיעת הגוזלים.

לאחר ריפוד הקן ולעיתים בו זמנית הם מלקטים אבנים קטנות ושטוחות לאורך הערוץ ומניחים אותן בערימה בפתח הקן. כנראה שני בני הזוג אוספים את האבנים ומניחים אותם במקומם. איסוף האבנים יכול להמשך מיומיים עד חמישה ימים. המשקל של כל אבן נע מגרם אחד עד ארבעה גרמים, ומשקלם הכולל יכול להגיע ל-1.75 ק"ג, פי מאה ויותר ממשקלו של שחור הזנב.

מדוע משקיעים שחורי הזנב עבודה כה רבה באיסוף אבנים ובהנחתן בפתח הקן? איזו תועלת מופקת מערימת האבנים? השערות רבות נבדקו, אך טרם נמצאה תשובה שמניחה את הדעת.

עונת הרבייה מתחילה בחודש מרץ ומסתיימת ביוני. כאשר הקן וסביבתו מוכנים מתחילה ההזדווגות. בני הזוג מזדווגים מספר פעמים ביום, בדרך כלל בשעות הבוקר. לעיתים אחד מהם צד מזון, אוחד בו במקורו ומאכיל את בן או את בת הזוג לפני ההזדווגות. כיממה, לאחר סדרת הזדווגויות, הנקבה נכנסת לקן ומטילה ביצה. הזכר נמצא באותו זמן בעמדת תצפית סמוכה. התנהגות זאת חוזרת על עצמה במשך שלושה או ארבעה ימים עוקבים. בתטולה שלוש עד ארבע ביצים תכולות, מבריקות למחצה ומנוקדות בכתמים חומים-אדמדמים בהירים. הדגירה מתחילה, כנראה, לאחר הטלת הביצה האחרונה, נמשכת כשבועיים והגוזלים בוקעים בפער זמנים קטן זה מזה. שני בני הזוג משתתפים בדגירה ובהאכלת הגוזלים. בגיל שבועיים הגוזלים פורחים מהקן. בתנאים אקולוגיים, חברתיים וגופניים תקינים הם יכולים לקיים שניים ואף שלושה מחזורי קינון.

שחורי זנב מתרגלים בנקל לבני אדם, ובשמורת שיזף חיים פרטים שמתקרבים לבני האדם ללא חשש.

שחור זנב הינו ציפור שיר קטנה בעלת גוף אפור וזנב שחור. הוא נפוץ באפריקה ברצועה צרה מדרום למדבר סהרה, מאלי במערב, דרך ניז'ר, צ'אד, סודן, אתיופיה וסומליה עד חופי חצי האי ערב, סיני וארץ-ישראל. בארץ הוא נפוץ בנגב ולאורך השבר הסורי-אפריקני מהערבה בדרום ועד דרום רמת הגולן. שחור זנב חי בדרך כלל בערוצי נחלים מדבריים ולעיתים קרובות המצויקים משמשים לו בית גידול. בערבה הוא מהווה חלק בלתי נפרד מחברת השיטה.

אורך גופו כ-15 ס"מ ומשקלו 14 עד 18 גרם. שני המינים דומים, ולא ניתן להבחין בין זכרים לנקבות. גם הצעירים דומים במראה להוריהם. הם פעילי יום ואוכלים בעיקר פרוקי רגליים אך גם שותים צוף מפרחי הרנוג שיטים וניזונים מעט גם מפירות האטד, הרכפתן, הימלוח והרנוג השיטים. בדרך-כלל הם עומדים בעמדת תצפית גבוהה שמשמשת אותם גם לאיתור טרף וגם לאיתור טורפים. הם עטים על חרקים ועכבישניים שהולכים על הקרקע ובהם טרמיטים, חגבים, צרצרים, חיפושיות, עכבישים ועכשובים או על מעופפים כגון פרפרים, זבובים ודבורים.

שחורי זנב עלולים להיטרף על ידי דורסי יום - ניצים, בזים, זרונים ודיות; על ידי דורסי לילה - ינשופים, תנשמת, לילית וכוס; וכן גם על ידי נחשים שחיים במצוקים או על עצים - אפעה, מטבעון מדברי, תלום קשקשים מדברי, עין-חתול אדמדם וארבע קו מצרי. כאשר הם מגלים נחש בקרבתם, הם מתגודדים עליו זמן רב. לעיתים קרובות מצטרפים להתגודדות גם זנבנים, בולבולים ושרקרקים.

שחורי זנב יציבים בתחומי מגוריהם והם טריטוריאליים. נדידה של שחורי זנב אינה מוכרת וגודל הטריטוריה שלהם אינו ידוע. הם חיים בזוגות במשך כל השנה, אך לא ידוע כמה זמן נמשך הקשר הזוגי. ידועים מקרים שבהם נוצר קשר זוגי חדש לאחר שאחד מהם איבד את בן או את בת הזוג הקודמים.

שחורי זנב מאתרים סדק או גומחה עמוקה במצוק או בין סלעים שמתאימים לקינון, ולעיתים משתמשים בחלל שנמצא בגזע עץ או במחילה נטושה של מכרסמים. הקן נמצא

צילום: יובל סרט

בית קטן בערבה

נועה בן-שמחון

חסימות מודרנית

משפחת אוחנה / מושב עידן

דיירים: אנה (33), דודו (37), עמרי (10), דנה (8), שירה (3.5) ואביגיל (שלושה חודשים)
גודל: 270 מ"ר (כולל חניה)

דלת הכניסה לבית של משפחת אוחנה במושב עידן היא בעלת פתח גדול יותר מהסטנדרטי. אין זה מפתיע בבית שמתנשא בחלקו הגבוה ביותר לגובה של חמישה מטרים. הגג האלכסוני בחלקו הקדמי של הבית משדר את האופי המודרני של הבית, שאותו הכתיבה האדריכלית אפרת קיסוס, בת מושב פארן. "חשבתי שבגלל שאפרת היא בת הערבה היא תוכל לעזור לנו להתאים את הבית לאופי של המדבר", מסבירה בעלת הבית, אנה אוחנה. "אבל בסופו של דבר, אפרת לקחה את הפרויקט דווקא לכיוון מודרני יותר".

בני הזוג אנה ודודו אוחנה, במקור מעפולה, התקבלו כחברים למושב עידן ב-2003. "דודו הגיע לעידן ב-1998 אחרי הצבא לעבוד אצל דודים שלו, משפחת בן-עזיז", מספרת אוחנה. "הוא היה אמור להישאר לעונה אחת אבל בסוף נשאר כאן עוד עונה ועוד עונה, וכך ב-2002 אחרי שהתחתנו גם אני עברתי למושב".
לאחר שהתקבלו למושב, קיבלו בני הזוג מגרש למגורים ובית מעמידר. "זה היה בית יחסית מרווח, ארבעה חדרים, שלושה חדרי שינה וסלון. אבל מה שדחף אותנו בכל זאת לבנות בית גדול יותר היה נושא האירוח. בערבה אני מרגישה שאני מארחת המון, במיוחד בגלל שיש לנו משפחה מהצפון. רוב הזמן האורחים נמצאים בבית כי בחוץ או חם מאוד או קר מאוד או שיש זבובים ובפנים לא היה מספיק מקום".
לביתם החדש והמרווח, 270 מ"ר, הם נכנסו בדיוק לפני שנתיים. "אני אדם מאוד דעתני", מעידה אוחנה על עצמה, "אבל אפרת האדריכלית הייתה מאוד מקצועית, אז היו הרבה בחירות עיצוביות שהיא שכנעה אותי לגביהן. מהבחינה הזו, נתנו לה יד חופשית, אבל למעשה כל דבר גם אנחנו בדקנו וליוונו את הפרויקט לכל אורך הדרך".
לזוג אוחנה היה חשוב שהבית ישדר חמימות ולכן גם בבית וגם מחוצה לו מצויים אלמנטים רבים שעשויים מעץ. חזית הבית למשל מצופה עץ מסוג איפאה, ודק גדול מאותו החומר מקיף את הבית כולו. "יש דברים שרצינו שיראו אחרת, אבל בסוף קיבלנו את דעתה של אפרת", אומרת אוחנה. "דוגמה לכך היא המסדרון המוביל מהחלל המרכזי של הבית לאזור המגורים. כשדיברנו על התכניות לבית אמרתי שאני לא רוצה שיהיה לי בבית מסדרון, אבל בגלל שהשארנו את הבית הישן ויש לנו גם מגורי עובדים במשק, השטח שנשאר לבנייה היה צר וארוך. אפרת, שהכירה את החששות שלי ממסדרון צר וחשוך, תכננה מסדרון רחב ומואר מאוד בכל שעות היממה".

כנס לימוד ערב 2015

חזונית לימוד יהודית-ישראלית

לחיות. ללמוד. להתחבר.
באווירה ייחודית שרק
הערבה יכולה להציע!

יומיים של תרבות וזהות יהודית, חברה וארץ ישראל: הרצאות, סדנאות, סרטים, מכשמים, לימוד בחברותא, מופעים, סיורי מדבר מודרכים ועוד!

חפשו אותנו ב **כנס לימוד ערבה**

ש' שבט - א' אדר תשע"ה

19-20 בפברואר 2015

להזמנות 052-3665935

כנס לימוד ערבה מארח

אביתר בנאי
עם איתמר דוארי

"סופות מתוכי ומחזין"

צילום: ברלה שיינר

יום חמישי | 19 בפברואר 2014 | אולם רוזנטל, ספיר

המוח תשבץ היגיון / דליה שחר

		.8	.7	.6	.5		.4	.3	.2	.1
	.12			.11		.10			.9	
					.14					.13
			.17			.16				.15
				.19		.18				
	.23						.22		.21	.20
		.28		.27		.26		.25		.24
					.30					.29
			.32				.31			
		.34								.33

- מאונך**
- בשמש מספיק מבנה חקלאי (4)
 - אטיל מאוחר (4)
 - חבר עם שתי גפיים (4)
 - מועצה טעימה (4)
 - אני קראתי לזמרת (3, 5)
 - אור יער (3)
 - שחור, לבן, אדום (2)
 - הנץ לקוי (3)
 - מיהר לידו (4)
 - חנה, מרדכי, שרה (2)
 - חלוץ צעיר! (2)
 - דת מאות ותו (4)
 - נחל דרומי במעי הגס (5)
 - תירתע מפארק דרומי (4)
 - אבן טובה בנחל דרומי (5)
 - הפר חלש (3)
 - בקיבוץ הכחיש בעדינות (4,3)
 - דג מכל כיוון (2)

- מאונך**
- מי חיפש יישוב בנגב? (4)
 - ארץ עיר (5)
 - נסתרת מחזירה את אם רצפה (3)
 - פרע את הפרש (3)
 - בעיר הפלשתינית ישתמשו באחד החושים (5)
 - התקף טוב (2)
 - יתום לא בספר (5)
 - חשב גם בחרמון וגם במירון (4)
 - אם נוציא מהמקורות את הראשונה נקבל מזיקים (6)
 - כיווץ תנועה (3)
 - אציל כלי כתיבה (4)
 - עמידת עץ (3)
 - צעקת אציל (3)
 - הצילו מטביעה בקר משודרג (5)
 - בעיר האמריקנית שפט רפאלי (4)
 - כזה מכל כיוון (2)
 - לחם המדינה (ח') (3)
 - כתובת אולי של כרמל בנגב (ר"ת) (4)
 - דודו לא מוכר (2)

טיפים לפתרון תשבץ היגיון:

- התשובה הנדרשת מסתתרת בדרך כלל בתחילת ההגדרה או בסופה.
- כשאחד הפעלים מחזיר/חוזר/שב מופיע בהגדרה, הכוונה היא בדרך כלל למילה שמקבלת משמעות אחרת כשקוראים אותה מסופה לתחילתה, למשל: מלח - חלם.
- התשובה הנדרשת היא על פי רוב תרתי משמע, כלומר מילה אחת בעלת שתי משמעויות, למשל: מלח= ימאי, מלח= תבלין.
- לעיתים הברות או חלקי מילה מתחברים יחד לתשובה הנדרשת, למשל: "הב כסף לחיה": הב= תן, כסף= ין (מטבע יפני), יחד: תנין = החיה.
- לעיתים נעשה שימוש במילה משותפת, למשל: "ספר חולים": בית (בית-ספר, בית חולים).
- התשובה הנדרשת יכולה להסתתר בשיכול אותיות (אנגרם), למשל: "בן נח פתי" = יפת
- התשובה הנדרשת יכולה להסתתר בשמות ידוענים כחלק ממילה, למשל: "בעל מקצוע אהוד" = בנאי (אהוד בנאי)
- לעיתים נעשה שימוש גם באותיות כמילה, למשל: ב= בית, פ= פה ע= עין

פתרון התשבץ

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	3					

צילום: איה שונר

מועדון ארוחת הבוקר

ישי אבני

לחם הם

בית משפחת זלוטוגורסקי / מושב צופר

גרגר החיטה באופן טבעי והם שמתסיסים את העיסה. לשאור יתרונות בריאותיים רבים ובהם יכולתו לנטרל את החומצה הפיטית שנמצאת בחיטה ופוגמת בספיגת הסיידן והברזל. השאור גם מפחית את הערך הגליקמי של הלחם, תהליך חשוב במיוחד עבור חולי סוכרת. זלוטוגורסקי אופה לקראת סוף השבוע מגוון לחמים: עם צימוקים, עגבניות מיובשות, אגוזים, זיתים וכוסברה, לחם לבן ועוד. בנוסף על אלה הוא מכין גם סלטים מגוונים לפי הזמנה. בכל יום שישי בסביבות השעה אחת עשרה בבוקר נשלחת הודעת טקסט לחברים שבה

ומהצאותיו. לפני מספר שנים שכנעו אותו כמה מנשות המושב להתחיל למכור לחמים בהבטחה שאם איש לא יקנה הן יקנו את כל התוצרת. באופן מפתיע לא נשארו לחמים עודפים כבר ביום המכירה הראשון. זלוטוגורסקי מכין אך ורק לחם מחמצת. אחרי ניסיונות רבים הגיע למתכון המנצח ומאז משתמש באותה המחמצת ומחדש אותה מידי שבוע. כיום המחמצת כבר בת 8 שנים. בשונה מבצק התופח על בסיס פטריות משמרים תעשייתיים המוספים לקמח והמים, במחמצת שאור העשויה מקמח ומים בלבד נוצרים נבגים של שמרי-בר הנמצאים על קליפת

החודש מציינים בבית משפחת זלוטוגורסקי במושב צופר שלוש שנים לאפייה סדירה ולמכירה פעילה של לחמי מחמצת איכותיים, כאלה שנראים קצת לא שייכים לנוף ומזכירים יותר כפר קטן בפרובאנס. רוני זלוטוגורסקי, נצר למשפחה של אופים, החל את דרכו בתחום בגיל 14 במאפיית "אילת" השייכת לדודו. עם בני דודיו התחיל זלוטוגורסקי באגף התנורים החם ומשם עבר לאגף לישת הבצק. במאפייה העביר את נעוריו ומאז בעצם לא הפסיק לאפות, לבשל, לארוח ולהאכיל. כבר עשרים שנה שמעגל החברים הקרוב במושב צופר נהנה מיצירותיו של זלוטוגורסקי

לחם פשוט למתחילים
כמות: 6 כיכרות לחם
הכנת הבצק: 15 דקות
התפחה: 14 שעות
אפייה: 20 דקות

מרכיבים:

- 1 ק"ג קמח חיטה לבן (7.5 כוסות)
- 20 גרם מלח (1.25 כפות)
- 15 גרם שמרים טריים (1.5 כפות)
- 720 גרם מי קרח (3 כוסות)

שמן זית לשימון קערת התפחה.

אופן הכנה:

- יוצקים לקערת הלישה את המים, ומפוררים לתוכם את השמרים.
- מוסיפים לקערה לפי הסדר קמח ומלח ולשים במהירות נמוכה כשתי דקות עד לאיחוד החומרים.
- מגבירים את מהירות הלישה לבינונית ולשים עוד 6 דקות לקבלת בצק גמיש, נזולי ורך מאוד.

מניחים את הבצק על משטח מקומח. התפחה: מניחים את כדור הבצק בקערה משומנת. משמנים גם את פני הבצק. מכסים במגבת או בניילון נצמד ומתפחים כ-60 דקות. עד שהבצק הכפיל את נפחו.

משטחים את הבצק ומקפלים לארבע בצורת מעטפה. הופכים את הבצק המקופל לתוך הקערה כש"התפר" פנימה. מניחים במקרר ל-12 שעות. מוציאים את הבצק מהמקרר לתפיחה של שעה בחוץ. כ-20 דקות לפני סיום ההתפחה מחממים תנור ל-250 מעלות ומכינים 2 תבניות מרופדות בנייר אפייה.

מעבירים את הבצק למשטח מקומח בקמח תירס או דורום, מחלקים אותו בעזרת קלף בצק או סכין חדה ל-6 חתיכות שוות ומניחים על תבנית האפייה. אופים כ-20 דקות עד שהלחם מקבל גוון זהוב. מוציאים ומצננים על רשת.

בתיאבון!

הקופסה שלי

אחסון בנגיעה אישית, המקום לשמור את כל האוצרות

החומרים הדרושים (איור מס' 1):
 קופסת קרטון (קופסת נעליים, קורנפלקס או כל קופסה אחרת)
 נייר או בריסטול לבן או צבעוני
 צבעים מכל סוג שבוחרים
 מדבקות או קישוטים להדבקה
 תמונה של הילד (אפשר לצלם בטלפון הנייד ולהדפיס במדפסת הביתית)
 דבק פלסטי לבן
 סכין יפנית
 מספריים
 מכחול

אופן ההכנה:

1. מורחים דבק על קופסת הקרטון מכל הכיוונים ומצפים אותה בנייר או בריסטול מכל צידיה.
2. לאחר שהקופסה מצופה אפשר להתחיל לקשט. צובעים ומדביקים מדבקות או קישוטים שונים (איור מס' 2).
3. לאחר שמסיימים לקשט חותכים בעזרת סכין יפנית, בסיוע מבוגר בלבד, חלון קטן בקופסה שדרכו תציץ התמונה (איור מס' 3).
4. מוצאים תמונה קיימת או מצלמים ומדפיסים תמונה במדפסת הביתית וגוזרים אותה כך שתהיה גדולה מעט יותר מהחלון שחתכנו.
5. מורחים בדבק את קצות התמונה. עדיף להדביק בדבק חזק יותר מדבק לבן כדי שהתמונה לא תשתחרר.
6. מדביקים את התמונה בפנים הקופסה כך שהתמונה פונה כלפי חוץ.
7. סיימנו, לכל ילד קופסה שהיא רק שלו (איור מס' 4).

הידעת? מחזור

- במדינת ישראל נאספים מדי שנה קרוב לשישה מיליון טונות של פסולת מוצקה.
- כל אדם בישראל מייצר בממוצע קרוב לשני קילוגרם פסולת ביום.
- כ- 70% מהפסולת המושלכת לאשפה ניתן למחזור.
- בתהליך המחזור מפרקים את המוצר ו"מחזירים" אותו למצב של חומר גלם, כלומר אפשר לייצר ממנו מוצרים חדשים.
- מפלסטיק ממוחזר ניתן לייצר מעילי "פליז", מגלשות, מדרגות, גשרים לפארקים ולגנים ועוד.
- זכוכית היא חומר שאינו מתפרק בקלות. בקבוק זכוכית שתשליכו היום צפוי להמשיך וללכלך את הסביבה גם בעוד 1000 שנים, וכוס פלסטיק יכולה לשרוד בערימת אשפה כ-400 שנה בלי להתפרק.

מוח צעיר תשבץ היגיון לילדים / דליה שחר

1.	2.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.	10.
11.	12.	13.		

- מאוזן**
1. זמר מולדתי (4)
 6. לינק למציאות בכפור (6)
 7. מחילה בקרה (4)
 8. תביעות חכמים מקראיים (5)
 11. אחי אברהם נצטווה לשוב ולקחת (3)
 12. המאפה רטוב מספיק (3)
 13. אדון חוזר גבוה (2)

- מאונך :**
2. כדי לקבל פרח צריך אך לחם (4)
 3. ישראל קיבלה אולי מספיק (4)
 4. במדינה קיים מפקד צבאי בכיר (ר"ת) (5)
 5. מד לחץ בלבל מר רטוב (6)
 9. טוב סדר שלישי (3)
 10. כדור קל (2)

- הסבר מונחים:**
- ח' - כתיב חסר
 - מ' - כתיב מלא
 - ר"ת - ראשי תיבות

פתרון תשבץ היגיון לילדים

9. א.ג.ל.ל (9)	11. א.ג.ל.ל (9)	12. א.ג.ל.ל (9)	13. א.ג.ל.ל (9)
1. א.ג.ל.ל (9)	8. א.ג.ל.ל (9)	2. א.ג.ל.ל (9)	3. א.ג.ל.ל (9)
10. א.ג.ל.ל (9)	7. א.ג.ל.ל (9)	4. א.ג.ל.ל (9)	5. א.ג.ל.ל (9)
6. א.ג.ל.ל (9)	5. א.ג.ל.ל (9)	4. א.ג.ל.ל (9)	3. א.ג.ל.ל (9)

28-29/1

יום פתוח
תערוכה חקלאית
תחנת יאיר מו"פ ערבה

ימים ד'-ה' | ללא תשלום

23/1

מרוץ הערבה
ע"ש יוני פרידמן
דרך השלום חצבה, עידן

יום ו' | www.arava-active.co.il

ארועים בערבה

ינואר - מרץ 2015

28/2

ספורטיאדה
ספיר

שבת | 09:00 | ללא תשלום

19-20/2

כנס לימוד ערבה
חווית לימוד יהודית - ישראלית
ספיר

יום ה'-ו' | 14:00 | פרטים במתנ"ס

6/2

סוכב ערבה
ארוע אופניים
פארן - יהל

יום ו' | www.arava-active.co.il

19/3

יום האישה הבינלאומי
מפגש עם לינור אברג'יל
אולם רוזנטל

יום ה' | 18:00 | בתשלום

14/3

הערבה הפתוחה
מפגן אוירי וחגיגה קרקעית
מנחת עין יהב

שבת | פרטים בהמשך

12/3

יום המדע
הפנינג "צמחים בשירות האדם"
מו"פ תחנת יאיר לכל המשפחה

יום ה' | 16:00 | ללא תשלום